

1 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam najljepša.

2 A sada, molim da se predstavi Tužiteljstvo.

3 G. FARRELL: [simultani prevod] Hvala i dobro jutro, časni Sude. U ime
4 tužitelja Norman Farrell, gospođa Camille Bibles, gospodin Dan Moylan i
5 referentica za predmet, gospođa Lourdes Galicia. Hvala.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vama.

7 Sada bih vam želio objasniti kako ćemo danas za vrijeme ovoga ročišta
8 raditi. Kao što je sudska tajnica najavila, mi danas pred sobom imamo predmet
9 *Tužitelj protiv Radislava Krstića*. General Krstić je bio optužen za genocid,
10 suučesništvo u genocidu, progon, istrebljenje, ubojstvo i prisilni transfer,
11 odnosno deportaciju. Optužnica je pokrivala ponašanje optuženog od mjeseca jula
12 do novembra 1995. nakon napada snaga bosanskih Srba na grad Srebrenicu. U
13 vrijeme toga napada general Krstić bio je zamjenik komandanta, a kasnije i
14 komandant Drinskoga korpusa koji je bio, kao što znate, jedna od sastavnih
15 jedinica Vojske Republike Srpske.

16 Presudu u ovome predmetu donijelo je Raspravno vijeće I 2. augusta 2001.
17 Vijeće je osudilo generala Krstića za genocid po članu 4 Statuta Međunarodnog
18 suda, progon za ubojstvo, nehumano i okrutno postupanje, teroriziranje civilnog
19 stanovništva, prisilni transfer i uništavanje osobne imovine civila - Bošnjaka
20 muslimana, što su sve krivična djela po članu 5 Statuta; te ubojstvo kao kršenje
21 zakona i običaja ratovanja po članu 3. I gospodin Krstić i Tužiteljstvo
22 podnijeli su žalbu protiv ove presude. Nešto ću više o ovoj osudi koju je
23 donijelo Raspravno vijeće za gospodina Krstića, kao i o osnovama za žalbe,

24

25

26

27

28

29

30

1 govorniti kada se ponovno nađemo u srijedu kada ćemo saslušati argumente o
2 meritumu.

3 Svrha današnjega ročišta je, kao što strane u postupku znaju, ponajprije
4 da saslušamo svjedočenje svjedokā čiji su dokazni materijali prije usvojeni u
5 žalbenom postupku, bilo kao dodatni dokazi temeljem pravila 115 ili kao
6 materijal u pobijanju tih dokaza. Strane u postupku će, ako žele, dobiti priliku
7 da izvedu unakrsno ispitivanje tih svjedoka.

8 Osim toga ćemo saslušati svjedočenje jednoga svjedoka kojega je pozvalo
9 Žalbeno vijeće *proprio motu* temeljem pravila 98 Pravilnika o postupku i
10 dokazima. I na kraju krajeva ćemo saslušati argumentaciju zastupnika
11 Tužiteljstva i Obrane u vezi sa težinom i vjerodostojnošću usvojenog dokaznog
12 materijala i materijala u pobijanju.

13 Sada ću vam sažeto iznijeti koji je to dokazni materijal koji je usvojen
14 u žalbenom postupku, a onda ću detaljnije kazati kakvim ćemo redoslijedom raditi
15 danas kada govorimo o svjedočenu svjedoka te iznošenjem argumentacije
16 odvjetnika.

17 Prvo, odlukom od 5. augusta 2003. godine Žalbeno vijeće je usvojilo u
18 dokazni materijal, temeljem pravila 115, tri dokumenta i jednu izjavu svjedoka
19 koju je predočila Obrana. Ova tri dokumenta nose oznaku razdjelnik 1 do 3
20 podneska Obrane po pravilu 115 koji je podnesen 10. januara ove godine. Izjava
21 svjedoka je razdjelnik 5 toga istoga podneska. Htio bih podsjetiti strane u
22 postupku da je svjedok čije je svjedočenje usvojeno zaštićeni svjedok. Stoga
23 njega nećemo zvati njegovim imenom i prezimenom, nego ćemo o njegovoj izjavi
24 govoriti kao o dokazu iz razdjelnika 5.

25 Dalje, odlukom od 19. novembra 2003., što znači prošle srijede, Žalbeno
26

27

28

29

30

1 vijeće je usvojilo 9 dokumenata koje je predložili Tužiteljstvo. Ti dokumenti su
2 usvojeni kao materijal u pobijanju dokaznih predmeta Obrane o kojima sam upravo
3 govorio. Tih 9 dokumenata čine Aneksi 1 do 7 te 11 i 14, tužiteljeve obavijesti
4 i podnošenja dokaza o pobijanju od 3. oktobra ove godine.

5 Tom istom odluko žalbeno je vijeće donijelo odluku da je prihvatljiv kao
6 materijal u pobijanju ta tužitelj, svjedočenja dvojice svjedoka: gospodina
7 Momira Nikolića i gospodina Dragana Obrenovića na suđenju u predmetu *Tužitelj*
8 *protiv Blagojevića*. Ti svjedoci će za vrijeme današnjega ročišta takođe
9 svjedočiti. U toj odluci također žalbeno je vijeće donijelo odluku o
10 tužiteljevom argumentu da je dokazni materijal u razdjelniku 5, o kojem sam već
11 govorio da je to izjava svjedoka Obrane koju smo usvojili 5. augusta, još uvijek
12 neispitana i kao takva potencijalno nevjerodostojna. Obrana nas je ranije
13 obavijestila da neće voditi glavno ispitivanje ovog svjedoka. Uzevši u obzir
14 tvrdnje i argumente Tužiteljstva da je vjerodostojnost tog dokaznog materijala
15 još uvijek upitna, Vijeće je na osnovi pravila 98 odlučilo da svjedok treba doći
16 na ovo ročište da Tužiteljstvo unakrsno ispita tako da se vjerodostojnost
17 njegovog svjedočenja može ispitati. No, Vijeće je obaviješteno da je svjedok
18 čija izjava čini taj razdjelnik 5 trenutačno u bolnici, pa neće doći u sudnicu
19 za vrijeme današnje rasprave.

20 Isto tako, u srijedu 19. novembra žalbeno vijeće je donijelo odluku
21 kojom *proprio motu* poziva svjedoka Miroslava Deronjića kojega Vijeće želi
22 ispitati u vezi sa njegovim svjedočenjem koje je on dao na ročištu o određivanju

23
24
25
26
27
28
29
30

1 kazne u predmetu *Tužitelj protiv Nikolića*. Budući da je gospodin Deronjić pozvan
2 kao svjedok Žalbenog vijeća na osnovi pravila 98, glavno ispitivanje ovoga
3 svjedoka će voditi Vijeće. Nakon što Vijeće ispita ovoga svjedoka, Obrana i
4 Tužiteljstvo će dobiti priliku da svjedoku postavljaju pitanja.

5 I na kraju, odlukom donešenom jučer 20. novembra Žalbeno je vijeće
6 odobrilo podnesak Obrane te usvojilo jedan drugi dio dokaznog materijala o kojem
7 je svjedočio gospodin Obrenović za vrijeme suđenja Blagojeviću. Stoga će
8 gospodin Obrenović danas svjedočiti u vezi sa tim dokaznim materijalom, odnosno
9 svjedočenjem.

10 Dakle, to je jedan sažeti prikaz svjedočenja kojim ćemo se mi danas
11 baviti. A sada bih vam rekao nešto o preciznom redoslijedu kojim ćemo danas
12 raditi. Ovaj je redoslijed već dat u našem nalogu o rasporedu jučer.

13 Najprije ćemo saslušati svjedoka Miroslava Deronjića. Taj svjedok ovdje
14 dolazi kao svjedok Vijeća što znači da će Vijeće izvršiti glavno ispitivanje
15 ovoga svjedoka. Nakon što Vijeće završi sa ispitivanjem, dat ću riječ tužitelju.
16 Tužitelj će imati na raspolaganju najviše 30 minuta za postavljanje svojih
17 pitanja ovome svjedoku. Nakon toga ću dati riječ Obrani. Poput Tužiteljstva i
18 Obrana će imati najviše 30 minuta za postavljanje pitanja. Htio bih podsjetiti
19 zastupnike i Tužiteljstva i Obrane da ne moraju iskoristiti svo dodijeljeno im
20 vrijeme. Nakon što tužitelj i Obrana završe s ispitivanjem ovoga svjedoka,
21 Vijeće može postavljati dodatna pitanja. Za vrijeme svjedočenja u sudnici će

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 biti prisutan i advokat gospodina Deronjića.

2 Nakon toga ćemo saslušati svjedoka Dragana Obrenovića. Gospodin
3 Obrenović će se najprije pojaviti pred Sudom kao svjedok Obrane što znači da će
4 glavno ispitivanje voditi Obrana. Nakon toga tužitelj će, ako to bude htio,
5 dobiti priliku da izvede unakrsno ispitivanje svjedoka, a naravno suci također
6 mogu postavljati pitanja gospodinu Obrenoviću. Ako budu htjeli, ta će pitanja
7 postavljati nakon što glavno i unakrsno ispitivanje budu gotovi.

8 Nakon toga će gospodin Obrenović svjedočiti kao svjedok Tužiteljstva.
9 Tužiteljstvo će voditi glavno ispitivanje, a Obrana će dobiti priliku, ako želi,
10 unakrsno ispitati svjedoka. Ako Vijeće bude imalo dodatnih pitanja, postavljat
11 će ih gospodinu Obrenoviću nakon unakrsnog ispitivanja. za vrijeme svjedočenja u
12 sudnici će biti prisutan i advokat gospodina Obrenovića, kako za vrijeme
13 ispitivanja od strane Obrane, tako i Tužiteljstva.

14 Sljedeći svjedok bit će gospodin Momir Nikolić. On će svjedočiti kao
15 svjedok Tužiteljstva, pa će tužitelj voditi glavno ispitivanje. Nakon toga će
16 Obrana dobiti priliku da unakrsno ispita svjedoka, odnosno gospodina Nikolića, a
17 Vijeće također može postavljati dodatna pitanja što će se učiniti na kraju
18 unakrsnog ispitivanja. Za vrijeme svjedočenja gospodina Nikolića u sudnici će
19 biti prisutan njegov odvjetnik.

20 Htio bih podsjetiti zastupnike obiju strana da ukoliko odluče voditi
21 unakrsno ispitivanje svjedoka, okvir toga ispitivanja mora se ograničiti na ono
22 što je svjedok govorio za vrijeme glavnog ispitivanja.

23 Kao što sam već objasnio svjedok kojega nazivamo po materijalu iz
24
25
26
27
28
29
30

1 razdjelnika 5 danas neće doći.

2 Nakon što saslušamo sva tri svjedoka, odvjetnici obje strane će dobiti
3 priliku da iznesu argumente o težini i vjerodostojnosti dokaznog materijala
4 usvojenog u žalbenom postupku po pravilu 115 kao i o usvojenom materijalu
5 pobijanju. Svaka strana će dobiti 30 minuta za iznošenje svojih argumenata, a
6 htio bih da obje strane budu u iznošenju argumenata što je moguće preciznije.

7 Pauza za ručak bit će u 11.45h, a nastaviti ćemo s radom u 13.15h. Nakon
8 toga ćemo imati dvije pauze od 20 do 30 minuta tokom poslijepodneva. Te ćemo
9 pauze napraviti kada to bude potrebno. Mislim da ćemo uspjeti završiti izvođenje
10 dokaza u ovom žalbenom postupku dana. Međutim, ako nam bude potrebno više
11 vremena, nastaviti ćemo raditi u ponedjeljak 24. novembra.

12 Sada bih se obratio svjedoku Deronjiću, odnosno, htio bih pozvati u
13 sudnicu svjedoka Miroslava Deronjića.

14 [Svedok je ušao u sudnicu]

15 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Deronjić. Čujete
16 li me? Sada pretpostavljam da me čujete.

17 /prevod engleskog transkripta: "Možete li, molim Vas, pročitati svečanu
18 izjavu koju će Vam dati sudski poslužitelj?"/

19 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
20 osim istine.

21 SVEDOK: MIROSLAV DERONJIĆ

22 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Izvolite sjesti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ispituje Sudsko veće:
2 [Sudsko veće ispituje putem prevodioca]
3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Da li me čujete, gospodin Deronjić?
4 Molim Vas, možete li Sudu reći Vaše puno ime i prezime i datum rođenja?
5 SVEDOK: Pa, zovem se Miroslav Deronjić. Rođen sam 6. juna 1954. godine.
6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Na kojoj ste adresi stanovali
7 prije nego što ste došli u Den Hag?
8 SVEDOK: Časni Sude, stanovao sam u Bratuncu na adresi Gavrila Principa
9 22.
10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Deronjić.
11 Gospodine Deronjić, Sud Vas je pozvao da dođete ovamo danas svjedočiti u
12 žalbenom postupku u predmetu *Tužitelj protiv Radoslava Krstića*. Budući da Vas je
13 pozvalo Vijeće, prvo će Vam pitanje postavljati suci. Budući da sam ja
14 predsjedavajući sudac, ja ću započeti s tim pitanjima. Nakon što pitanja postave
15 drugi suci, pitanja će Vam postavljati tužitelj, a nakon toga Obrana gospodina
16 Krstića.
17 Konkretno, postavljat ćemo Vam pitanja kako biste nam mogli reći što
18 znate da se dogodilo tijekom vojne operacije u Srebrenici u julu 1995, o ulozi
19 gospodina Karadžića, Mladića i Krstića. Svjedok se treba osjećati slobodnim da u
20 potpunosti objasni kontekst informacija o kojima ćemo Vam postavljati pitanje,
21 gospodine Deronjić.
22 Kolik shvaćam, Vi ovdje imate odvjetnika koji Vas zastupa u sudnici. Da
23 li je to točno?
24
25
26
27
28
29
30

1 G. CVIJETIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Ja sam Slobodan Cvijetić i
2 branilac sam optuženom Miroslava Deronjića koji će u ovom predmetu biti saslušan
3 kao svjedok.

4 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala.

5 Gospodine Cvijetić, kao što je uobičajeno, možete intervenirati u vezi s
6 pravima Vašeg klijenta, no ne u vezi s činjeničnim temeljem njegovog
7 svjedočenja.

8 Gospodine Deronjić, Vi, kao što znate, imate pravo šutjeti. Ukoliko u
9 bilo kojem trenutku budete osjetili da pitanja koja su Vam postavljena od Vas
10 traže informacije koje bi Vas mogle inkriminirati, Vi na to pitanje ne morate
11 odgovoriti. Zahvaljujem.

12 Prije no što započnem s ispitivanjem, gospodine Deronjić, koliko sam
13 shvatio, Vi ste već svjedočili pred ovim Vijećem i to u postupku za izricanjem
14 kazne u postupku Nikolić i to 28.10., je li tako?

15 O: Vaša ekscelencijo, to je tačno.

16 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Da li potvrđujete da ste to
17 svjedočenje dali pod svečanom izjavom i da, koliko najbolje to možete reći, sve
18 je istina što ste rekli. Da li je to tačno, gospodine Deronjić?

19 O: Časni Sude, to je tačno.

20 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala

21 Ovim putem formalno usvajam Vaše svjedočenje s tog postupka u zapisnik
22 ovog ovdje postupka.

23 Gospodine Deronjiću, ja ću sad početi s pitanjima.

24 Gospodine Deronjić, što je tačno bio Vaš položaj početkom jula 1995.

25

26

27

28

29

30

1 godine?

2 O: Časni Sude, početkom jula 1995. godine ja sam obavljao funkciju
3 predsednika Opštinskog odbora SDS Bratunac. A bio sam i član Glavnog odbora SDS-a
4 Republike Srpske. To su bile moje funkcije u tom trenutku.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Možete li Vijeću reći koliko je
6 Bratunac udaljen od Srebrenice?

7 O: Bratunac je udaljen od Srebrenice tačno 10 kilometara. Znači,
8 sjedište... centar grada Bratunca od centra grada Srebrenice - tačno 10
9 kilometara.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Možete li Vijeću ukratko reći
11 što su bile Vaše glavne odgovornosti kao predsjednika Općinskog odbora SDS-a u
12 Bratuncu?

13 O: Pa... ako se to odnosi na ukupan period moga angažovanja u 1990.
14 godini, to je svakako su bili pitanja organizacije stranke i organizacije izbora
15 koji su se desili... opštestranačkih izbora u Bosni i Hercegovini u 1990.
16 godini. Nakon toga u 1991. godini to su bili uobičajeni stranački poslovi vezani
17 za implementaciju, recimo, izbornih rezultata i ustanovljenje opštinske vlasti u
18 opštini Bratunac. Nakon toga, izbijanjem rata 1992. godine, ja sam u period od
19 20 i nekog aprila do polovine juna mjeseca obavljao dužnost predsjednika Kriznog
20 štaba u opštini Bratunac. Poznata je činjenica da Srpska demokratska stranka
21 nije radila u 1992. godini odlukom Vlade... prve Vlade Republike Srpske i
22 predsjednika gospodina Đerića.

23 1993. u ljeto je obnovljen rad stranke i tada sam ja kooptiran na mjesto

24

25

26

27

28

29

30

1 u... u sastav Glavnog odbora zbog toga što je prethodnik moj, uvaženi gospodin
2 Zekić, poginuo i neko sa tog područja je trebalo predstavljati to područje u
3 Glavnom odboru SDS-a. Uobičajene su bile aktivnosti u Glavnom odboru i na
4 opštinskom nivou, znači uglavnom ta stranačka pitanja sam pokrivao na tom
5 terenu.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Možete li nam reći nešto o
7 sastanku kojeg ste imali s gospodinom Karadžićem 8. ili 9. jula 1995. godine? I
8 što je tačno bio položaj gospodina Karadžića u to vrijeme?

9 O: Vaša ekselencijo, da li želite da to stavim u kontekst po pitanju
10 moje namjere odlaska 9-og ili želite samo da objasnim konkretno taj sastanak?

11 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Ja bih Vas molio da nam kažete što se
12 dogodilo na tom sastanku. No, prvo, kao uvod, zamolio bih Vas da nam kažete što
13 je tačno bio položaj gospodina Karadžića? Što je bila službena njegova uloga?

14 O: U tom trenutku, časni Sude, Karadžić je bio predsednik Republike
15 Srpske. To je bio njegova /sic/ položaj u tom trenutku. Nisam siguran da je u
16 tom trenutku bio predsednik SDS-a; mislim da je tu funkciju obavljao gospodin
17 Buha, al' mislim da... nisam siguran 100% u to. Znači on je u tom trenutku kada
18 sam ja došao da razgovaram s njim na Pale bio aktuelni predsednik Republike
19 Srpske.

20 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Da li je on bio i vrhovni zapovjednik
21 oružanih snaga Republike Srpske?

22 O: Da, časni Sude. To je tačno.

23 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Zašto ste otišli na taj
24 sastanak? I gdje se sastanak odigrao.

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ću pokušati kratko samo da iznesem šta su bili razlozi za moj
2 odlazak na Pale 9. ili 8. maja. Rekao sam da nisam najsigurniji koji bi od tih
3 datuma mogao biti tačan.

4 Ja sam jedno kraće vrijeme u početku vojnih akcija oko Srebrenice proveo
5 na isturenom komandnom mjestu sa koga su vođene operacije oko Srebrenice. To
6 područje se zove Pribićevac. Uočio sam na tom Pribićevcu da akcija oko
7 Srebrenice prevazilazi rutinske operacije koje su se u prethodnom periodu u više
8 navrata događale oko Srebrenice. Shvatio sam da obim te akcije prevazilazi neku
9 rudi... rutinsku radnju. Poznavao sam većinu ljudi učesnika u tom događaju, a
10 glavninu vojske u tom području činila je Bratunačka brigada. Poznajem većinu tih
11 ljudi i shvatio sam u jednom trenutku da je veoma rizično da takve ozbiljne
12 akcije se preduzimaju sa ljudima koji nisu, po mom mišljenju, dovoljno obučeni
13 za neke takve akcije. Ako bude potrebe, ja ću to moći kasnije malo bolje
14 objasniti.

15 Moja namjera, prilikom odlaska na Pale, je bila da upozorim predsednika
16 da ukoliko postoje neke ozbiljne namjere oko Srebrenice, što sam ja zaključio na
17 tom mjestu gdje sam boravio, da bi bilo dobro u takvu jednu akciju uključiti još
18 neku obučenu jedinicu. Konkretno sam mislio u tom trenutku na jedinicu
19 specijalne policije. Poznata je činjenica da je Minista... pri Ministarstvu
20 unutrašnjih poslova Republike Srpske postojala brigada specijalne policije.
21 Poznavao sam komandni sastav te specijalne jedinice specijalne policije i lično
22 sam poznavao gospodina Borovčanina Ljubišu koji je bio načelnik u štabu te
23 specijalne policije. Jedno vrijeme je gospodin Ljubiša Borovčanin je obavljao i
24 dužnost načelnika stanice javne bezbednosti u Bratuncu. Znači, moja namjera je

25
26
27
28
29
30

1 bila da prvo vidim kakve su vojne namjere u akciji oko Srebrenice, a drugo da
2 predložim predsedniku Karadžiću da na to područje dođe jedna obučena jedinica,
3 sposobna za takve vrste operacija. To su, znači, bili moji razlozi.

4 Otišao sam sâm na Pale uz pretpostavku da ću gore naći predsednika
5 Karadžića jer sam očekivao da je on negdje u zgradi Predsedništva. U to vrijeme
6 operacije duž puta Bratunac – Konjević Polje nisu vođene tako da nije postojala
7 nikakva opasnost od mog putovanja niti rizik u tom putovanju. Došao sam na Pale.
8 Otprilike su to bili popodnevni sati; ne mogu tačno da se sjetim vremena. Ušao
9 sam po uobičajenoj proceduri u prostor oko zgrade Predsedništva i uputio se ka
10 zgradi Predsedništva s namjerom da se prijavim i da razgovaram s gospodinom
11 Karadžićem.

12 Na putu prema ulazu u zgradu predsednika, ja sam susreo gospodina
13 Karadžića u društvu sa gospodinom Krajišnikom – govorim o Momčilu Krajišnikom –
14 i u društvu sa gospodinom Jovicom Stanišićem za koga sam znao da je u tom
15 trenutku obavljao najvišu funkciju u Službi državne bezbjednosti u Republici
16 Srpskoj. Sreli smo se – ja sam tačno Tužilaštvu opisao prostor – sa lijeve
17 strane, otprilike zgrade Predsedništva i predsednik Karadžić i ostali – naravno,
18 mislim na Krajišnika – su me prepoznali. Gospodina Jovicu Stanišića nikada nisam
19 vidio do tog trenutka uživo, kako mi to kažemo, neposredno. Viđao sam ga,
20 naravno, u medijima, elektronskim medijima, imao sam priliku da ga vidim.
21 Naravno, ja sam njega prepoznao.

22 Približio sam se njima trojici koji su mi dolazili u susret. Pozdravili
23 smo se. To je... predsednik Karadžić me upoznao sa predsednikom Stanišićem na
24 jedan način koji mi je sugerisao da se, između ostalog, u tom društvu

25
26
27
28
29
30

1 razgovaralo i po pitanjima Srebrenice. Prilikom upoznavanja on je upotrebio
2 rečenicu "Ovo je jedan naš čovjek" ili mladić, momak, tako kako je rekao, "sa
3 terena odozdo". To je meni dalo do znanja da se... da je jedna od tema -
4 pretpostavljam da je bilo možda i drugih tema na... u razgovoru između njih -
5 bila je i tema Srebrenice.

6 Predsednik je u tom trenutku me pitao zbog čega sam došao, nakon
7 predstavljanja, pozdravljanja. I ja sam rekao da ukoliko oni imaju da obave još
8 neki posao, da sam ja spreman da sačekam, da to ništa nije hitno, ali da ću
9 veoma krat... malo vremena oduzeti predsedniku. Imam samo neko pitanje vezano za
10 njega. I on je naravno pretpostavio da su to pitanja vezana za Srebrenicu u
11 kojoj su se u tom trenutku odvijale te žive vojne aktivnosti. Rekao je ukoliko
12 je to nešto kratko, možemo i ovde, mada sam ja predložio da ih sačekam dok oni
13 završe svoj sastanak. Ja sam shvatio da je praktično sastanak i neki razgovor
14 između njih završen jer su oni napuštali zgradu Predsedništva i u jednom laganom
15 hodu su odlazili prema izlazu iz dvorišta zgrade Predsedništva što mi je
16 sugerisalo da su oni svoj sastanak završili. Mislio sam u tom trenutku da
17 sačekam da oni isprate gospodina Stanišića, ali predsednik Karadžić mi je
18 predložio da tu na licu mjesta pitam šta me interesovalo, s tim što je -

19 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sada ću Vas na trenutak prekinuti prije
20 nego što se vratimo gospodinu Karadžiću. Prije nekoliko trenutaka ste spomenuli
21 pitanje da li su postojale ozbiljne namjere u vezi sa Srebrenicom i ukoliko ih
22 je bilo, htjeli ste se o tome raspitati više na Palama. Što ste točno mislili
23 pod time kada ste rekli "ozbiljne namjere" u vezi sa Srebrenicom?

24 O: Vaša ekscelencijo, ja sam Tužilaštvu malo šire objašnjavao da su se u
25 tom reonu, u reonu Srebrenice u 1993., 1994., 1995. godini odvijalo... da se

26
27
28
29
30

1 odvijao niz takvih ak...akcija vojnih u smislu zaprečavanja određenih prodora
2 muslimanskih snaga na našu teritoriju, popravljjanja određenih položaja, taktička
3 pomjeranja vojske i tako dalje. To su bile uobičajene rutinske, rekao bih vojne
4 operacije oko Srebrenice u prethodnom periodu.

5 Kada sam otišao na Pribićevac u 1995. godini, u julu mjesecu, nakon
6 izvjesnog vremena sam zaključio da ta akcija u Srebrenici prevazilazi rutinske
7 radnje i da ima jednu ozbiljnu tendenciju za naš ulazak u Srebrenicu. Na to sam
8 mislio, časni Sude.

9 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Možemo li se sada vratiti na Vaš
10 sastanak s gospodinom Karadžićem i možete li nam, molim Vas, gospodine svjedoče,
11 reći što je gospodin Karadžić rekao u vezi sa svojim namjerama za Srebrenicu?

12 O: Mi smo se izdvojili na trenutak, na nekoliko koraka, od predsednika
13 Karadž... Krajišnika i gospodina Jovice Stanišića. Stali smo malo sa strane i
14 predsednik i ja smo počeli razgovor na aktuelna dešavanja oko Srebrenice. Ne
15 mogu se sjetiti, naravno, niti mogu citirati rečenice u tom uvodnom dijelu. To
16 su bile uobičajene informacije. Ja sam mu vjerovatno prenio da sam sa terena
17 lično došao i da me interesuje šta će se dešavati oko Srebrenice. Znam da sam u
18 jednom trenutku rekao: "Predsedniče, zamolio bih Vas da mi kažete šta su
19 namjere, vojničke namjere oko Srebrenice?" U tom trenutku predsednik Karadžić mi
20 je objasnio da je plan oko Srebrenice i smisao tih vojnih operacija bi se mogao
21 sažeti u dvije varijante. Prva varijanta, kako mi je on rekao - ja ne mogu
22 sigurno reći... citirati njegove riječi, ali u svakom slučaju smisao je bio

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sledeći: da se vojnim akcijama faktičko stanje na terenu vezano za zonu pod
2 zaštitom UN-a dovede u okvire kako je to dogovoreno aktom o proglašenju te zone
3 u Ujedinjenim nacijama.

4 Vi znate, časni Sude, oprostite, da je... su postojale karte koje su
5 definisale teritoriju koja je označena kao zona Ujedinjenih nacija, aktom
6 njene... njeno... proglašavanje... o njenom proglašavanju.

7 Mi smo često - kad kažem "mi", mislim na rukovodstvo uže i šire
8 bosanskih Srba, izražavali nezadovoljstvo faktičkim stanjem na terenu koje nije
9 bilo... nije odgovaralo tačnim granicama kako je to predviđeno tim aktom o
10 osnivanju zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija.

11 Znači, ja sam razumio da Plan A podrazumijeva da će se vojnim akcijama
12 to faktičko stanje na terenu privesti proglašenom stanju, onako kako je
13 dogovoreno zvaničnim aktom Ujedinjenih nacija. Pogotovu je za srpsku vojsku
14 veliki problem predstavljala južna strana te zaštićene zone. Na tom dijelu je
15 postojala komunikacija između opštine Skelani i opštine Milić i omogućavala je
16 jedina komunikacija na toj strani, omogućavala je kretanje vojske tim reonom.
17 Međutim jedan dio te komunikacije sve vrijeme je... su kontrolisali...
18 kontrolisale snage bosanskih Muslimana. Shvatio sam da je prioritet u toj
19 Varijanti A da se ta komunikaciji oslobodi i da bude u posjedu snaga bosanskih
20 Srba i da na taj način omogući komunikaciju na tom reonu sa južne strane.

21 Varijanta B koju mi je pomenuo tada gospodin Karadžić, on je rekao da je
22 to druga varijanta i da je uslovna. Šta znači to "uslovna"? Ja sam razumio
23 ukoliko se stvore mogućnosti za ulazak vojske u Srebrenicu, da će se ta
24 mogućnost iskoristiti. Govorim, znači, o mogućnosti za srpsku stranu i za srpsku

25
26
27
28
29
30

1 vojsku. To je bio uvodni dio našeg razgovora i ja sam bio zadovoljan u smislu da
2 sam razumio šta su namjere naše vojske oko Srebrenice. Ja sam tada gospodinu
3 predsjedniku -

4 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine Deronjić, možete li nam reći
5 je li u tom sastanku gospodin Karadžić spominjao princip zapadne Slavonije i
6 ukoliko je to učinio, što je pod tim mislio?

7 O: Vaša ekselencijo, ja sam mislio samo da objasnim kontinuirano tok
8 razgovora, ali preskočiću. U nastavku razgovora gospodin Karadžić me upitao da
9 li... šta ja mislim i "šta Vi mislite" - upotrijebio je riječ "Vi" - "mislite,
10 šta treba uraditi sa stanovništvom, sa Muslimanima koji su živjeli u
11 Srebrenici", računajući vjerovatno i vojsku i stanovništvo. Ja sam u tom
12 trenutku bio iznenađen da mi je postavljeno takvo pitanje, ali sam rekao
13 predsjedniku da apsolutno ne mogu pretpostaviti nikakav epilog ili finale koje
14 bi se moglo odigrati nakon ulaska naše vojske u Srebrenice. Rekao sam da je
15 besmisleno da o tome nagađam pošto nemam nikakve elementarne pokazatelje kako bi
16 to moglo izgledati.

17 Na kraju krajeva, u tom trenutku ja nisam sa sigurnošću ni znao da li će
18 naša vojska uopšte ući, mada ima namjere. Ali da li će se ostvariti te pozitivne
19 potencije da uđe vojska, to nisam mogao u tom trenutku ni pretpostaviti. Znači
20 ja sam rekao predsjedniku da ne želim o tome da nagađam jer ne znam št... kako
21 će to sve odvijati. Predsjednik se složio sa mnom i rekao je u tom trenutku
22 rečenicu koju sam ja zapamtio, a to je "princip zapadna Slavonija". Taj je
23 princip on je naveo kao princip mogućeg ponašanja prilikom ulaska u Srebrenicu.

24 Ja sam Tužilaštvu objasni da smo mi u nekoliko navrata - kad kažem opet
25
26
27
28
29
30

1 "mi", mislim na šire i uže rukovodstvo bosanskih Srba imali priliku da
2 komentarišemo događaje koji su se neposredno prije događaja u Srebrenici
3 odvijali u Hrvatskoj, a to su poznati događaji, mislim, i siguran sam gotovo da
4 je to 1. maj kada je Hrvatska vojska napala jednu oblast na kojoj... u kojoj su
5 živjeli hrvatski Srbi i ta oblast se zove zapadna Slavonija. Prilikom tog napada
6 po jednom opštem mišljenju tadašnjeg rukovodstva srpskog granatirane su kolone
7 vojske i civila koje su bježali i napuštali to područje pod napadom hrvatskih
8 snaga. Znači, predsednikova rečenica "princip zapadna Slavonija" je bila aluzija
9 na te poznate događaje i jedan opšteprihvaćen... jedno opšteprihvaćeno mišljenje
10 kako su se ti događaji odvijali u Hrvatskoj.

11 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Da li ste to shvatili kao nešto što se
12 odnosi i na ljude koji se bore i na civile u Srebrenici?

13 O: Ja sam upotrebio jednu rečenicu tada. Pitao sam predsednika
14 Karadžića, pošto mi je bila jasna njegova aluzija na prethodne događaje u
15 Hrvatskoj, ja sam rekao: "Predsedniče, je li se to odnosi i na civile?" A on je
16 tada rekao... složio se sa mojom konstatacijom da ne možemo pretpostaviti šta će
17 se sve dešavati i rekao je: "Vidjećemo o tome šta će se dešavati. Ako budemo
18 imali priliku, čućemo se i javiću." To je... su njegove riječi koje ne citiram,
19 ali suđenj... suština njegovog iskaza je to.

20 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Što mislite da je on želio reći kada
21 Vam je u tom razgovoru rekao, a tu sada citiram: "Te ljude tamo treba pobiti."
22 Da li su to bile riječi gospodina Karadžića?

23 O: Tačno. U jednom trenutku on je rekao rečenicu: "Te ljude"... On je
24 rekao: "To trebate pobiti sve što stignete." To je... su bile njegove riječi.
25 Časni Sude, ja u tom trenutku, iskren da budem, nisam razmišljao mnogo o smislu
26 tih riječi zato što ja nemam nikakvu naredbodavnu funkciju u smislu da bih ja

27
28
29
30

1 mogao, ovaj... vršiti takva nekakva djela, ali sam naravno razmišljao ipak o tim
2 rečenicama. One u izvesnom smislu govore, pošto je praćeno taj iskaz aluzijom
3 na zapadnu Slavoniju, to bi po mojoj logici trebalo da pretpostavlja da bjekstvo
4 ljudi, uključujući eventualno i civile, da... da su to kolone koje se trebaju
5 tući - kako sam ja razumio događaje u zapadnoj Slavoniji, bjekstvo civila i
6 vojske se odvijalo zajedno i te kolone su tućene artiljerijom i nekim drugim
7 sredstvima. Ja ne znam razvoj detaljno tih događaja u zapadnoj Slavoniji.

8 Dakle, moj zaključak je bio da se te kolone ljudi koji će bježati, da se
9 one tuku sredstvima koja su na raspolaganju vojsci.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] I da se na taj način ubiju.

11 O: Pa, naravno. To je zaključak logičan jer je on ta... tu riječ i
12 upotrebio.

13 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Deronjić. Nakon tog
14 sastanka, dakle sastanka na Palama o kojem ste govorili, Vi ste imenovani na
15 jedan novi položaj. Kakav točno položaj?

16 O: 11. jula, Vaša ekšelencijo, ja sam imenovan za civilnog komesara za
17 opštinu Srebrenica.

18 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Možete li nam reći o toj funkciji,
19 civilnog komesara za Srebrenicu?

20 O: Da, ja ću Vam objasniti šta je to znaćilo. Tu noć ja sam pitao
21 predsednika, razgovarajući telefonom s njim, jer mi je bilo potpuno nepoznato da
22 ću biti na bilo koji direktan naćin doveden u vezu sa događajima u Srebrenici,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pitao sam ga u razgovoru telefonom u razgovoru 11-og uveče da mi objasni smisao
2 funkcije na koju sam postavljen aktom predsedništva Republike Srpske. On mi je
3 rekao da je moj prevashodni zadatak tretman civila u zoni Srebrenica jer je
4 znao, imao je informaciju o tome da se veliki broj civila skupio u području
5 Potočara u okolini baze UNPROFOR-a, odnosno Holandskog bataljona koji se nalazio
6 u zaštićenoj zoni.

7 Drugi moj zad... drugi moji zadaci...

8 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Izvolite.

9 O: ... drugi moji zadaci, kako mi je on objasnio u tom razgovoru 11-og
10 uveče su bili da odmah kad se steknu uslovi, kada se izvrši praktično evakuacija
11 Muslimana, da uđemo u grad Srebrenicu, da uspostavim prve strukture vlasti u
12 Srebrenici s prevashodnim zadacima zaštite državne, privatne i svake druge
13 imovine u tom gradu i jednu kontrolisanog ulaska ljudi, povratka raseljenih Srba
14 iz tog područja na to područje. Naravno, podrazumijevalo je to i niz drugi'
15 aktivnosti vezanih za osposobljavanje kasnije infrastrukturnih objekata u
16 opštini Srebrenica.

17 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Dakle, Vaš telefonski razgovor
18 sa gospodinom Karadžićem o Vašem novom imenovanju, dakle srpskog civilnog
19 komesara za Srebrenicu, odigrao se 11. jula. Zahvaljujem na toj informaciji.
20 Možete li sada Vijeću reći kada ste ponovo razgovarali s gospodinom Karadžićem,
21 nakon tog razgovora od 11-og?

22 O: Vaša ekselencijo, da li mislite i na telefonske razgovore?

23 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Da, da.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Imao sam u narednom periodu nekoliko razgovora sa predsednikom
2 Karadžićem. Sjećam se razgovora od 12-og, recimo, kada sam nakon poznatog
3 sastanka u hotelu "Fontana" obavijestio predsednika Karadžića o događajima na
4 tom sastanku. Taj razgovor sam obavio iz kancelarije SDS-a u Bratuncu.

5 Drugi razgovor koga se ja jasno sjećam vezan je za razvoj događaja po
6 pitanju zarobljenih muslimanskih ljudi i odnosio se na 13. jul. To je moglo biti
7 negdje u večernjim časovima; pretpostavljam da je to moglo biti oko 20.00 sati
8 uveče. Taj razgovor sa predsednikom Karadžićem obavio -

9 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Oprostite, da li ste razgovarali i o
10 zarobljenim Muslimanima u Bratuncu u tom kontekstu?

11 O: On... Oprostite, Vaša ekscelencijo, upravo sam mislio na zarobljene
12 Muslimane u Bratuncu. Povod za taj razgovor su bili, znači, zarobljeni Muslimani
13 u Bratuncu. Tak drugi...

14 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala.

15 O: ... Taj razgovor obavio sam sa predsednikom Karadžićem iz komande
16 Bratunačke brigade. Pošto je tema bila prilično osjetljiva i zahtijevala je
17 jedan diskretniji način razgovora, ja sam odlučio da razgovor obavim iz komande
18 Bratunačke brigade vojnom vezom. Dobio sam predsjednika Karadžića. Moja namjera
19 je bila da ga upoznam da je u Bratuncu 13-og popodne i u večernjim časovima
20 stigao velik broj muslimanskih zarobljenika i da su neki od njih zatvarani u
21 objekte u Bratuncu, uključujući i škole, uključujući i stadion, a neki su držani
22 u autobusima u centru grada. Kad govorim "grad", ja bih Vas zamolio samo da
23 imate predstavu da Bratunac je malo mjesto i da ima tri ulice. Znači, nije to
24 neki veliki grad. To je manji gradić.

25

26

27

28

29

30

1 To je stvorilo jednu veoma lošu atmosferu u gradu, samo prisustvo od
2 1.000 ili 2.000 zarobljenih Muslimana je predstavljalo ogroman problem za taj
3 mali gradić. Jer je većina vojno sposobnih ljudi bilo angažovano na frontu i
4 stvorila se jedna i potencijalna opasnost da dođe do bjekstva tih ljudi jer su
5 bili potpuno slabo obezbeđeni tamo gdje su smješteni.

6 Dešavali su se određena ubistva tih ljudi. Ja sam imao informaciju 13-og
7 predveče da je bilo nekih ubistava u osnovnoj školi. I ja sam odlučio da o svemu
8 tome upoznam predsednika Karadžića i otišao sam na taj razgovor 13-og u komandu.
9 Ako želite, sad mogu ispričati sadržinu tog razgovor.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Da, molim Vas.

11 O: Ja sam stupio u vezu sa predsednikom Karadžićem i većina te veze se
12 obavljala posredno. Znači, objašnjavao sam Tužilaštvu, mada ja ne znam tačno
13 kako se ta veza prenosi, ali znam da su se uključivali i posrednicu u taj
14 razgovor između mene predsednika. Znači, neko mi kaže: "Izvolite, gospodine
15 Deronjiću, sluša Vas gospodin predsednik." I u jednom trenutku sam čuo i njegove
16 riječi vezano za određene instrukcije.

17 Taj razgovor nije kraja... trajao dugo. Ja sam predsedniku iznio svoju
18 zabrinutost zbog stanja u Bratuncu i sugerisao sam mu da ima ubistava - ne
19 sjećam se svake rečenice - i da je zbog prisustva i međunarodnih snaga, novinara
20 koji su već pristizali na to područje i svih drugih nepovoljnih okolnosti suludo
21 da se takve stvari dešavaju u Bratuncu, u gradu. Naravno, i samo zatvaranje
22 ljudi na neprimjerena mjesta predstavljalo je problem koji je bio uočljiv za

23
24
25
26
27
28
29
30

1 svakoga onoga koga je to interesovalo.

2 Predsednik Karadžić mi je kratko prenio da će doći neki čovjek - tako je
3 rekao - doći će neki čovjek koji će imati instrukcije za postupanje sa tim
4 zarobljenim ljudima. A zatim je dodao rečenicu koju sam ja zapamtio doslovce, i
5 moram reći da sam tu informaciju, ovaj... i tačnost te informacije prenio i
6 mnogo ranije nego što sam vidio tekst snimka tog razgovora koji mi je pokazalo
7 Tužilaštvo. Ta rečenica doslovce je glasila ovako: "Roba do zore" - znači, tako
8 nekako - "mora biti u magacinima i ne tu, već negdje drugdje." Takav je bio
9 smisao, odnosno, doslovce je rečenica koju je upotrebio predsednik Karadžić
10 nastojeći da mi na izvestan način šifrovano kakve otprilike instrukcije će
11 donijeti taj čovjek koji će stići u Bratunac. Ja se... pitao me na kraju da li
12 sam razumio. Ja sam rekao da sam razumio smisao poruke, mada nisam bio potpuno
13 siguran šta znači to "drugdje". Ali sam ipak izvukao neki zaključak šta bi to
14 moglo da znači. Vratio sam se, znači, nakon tog razgovora u kancelariju.

15 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Kako ste shvatili te riječi da "robu
16 treba premjestiti u skladište do zore, ali ne ovdje nego negdje drugdje"? Kako
17 ste točno shvatili u tom trenutku što to znači?

18 O: Vaša ekselencijo, moje shvatanje te poruke... ja sam rekao, i ja sam
19 tako i prenio gospodinu koji se kasnije pojavio kao neko ko je stigao s
20 instrukcijama. Ja sam razmišljajući o tome šta znači to "dole, na nekom drugom
21 mjestu", shvatio da predsjednik želi da ti ljudi odu iz Bratunca prije svega,
22 apsolutno, da, znači, nikakve radne sa zatvorenicima se ne događaju u Bratuncu,
23 uključujući sve moguće radnje; da to na drugom mjestu, po meni - ja sam izvukao
24 takav zaključak, a predsjednik mi to nije rekao - da je jedino logično mjesto
25 gdje bi v... toliko broj ljudi mogao biti smješten u blizini Bratunca bila
26 Bijeljina i jedan veliki zatvor koji se nalazi tamo u okolini Bijeljine, vojni

27

28

29

30

1 zatvor, kapaciteta, otprilike - kako sam ja imao informaciju, a nikad nisam bio
2 u zatvoru - da je to veliki zatvor, da tamo postoje kapaciteti da se ti ljudi
3 smjeste u zatvorske te prostorije. Takvo tumačenje rečenice gospodina Karadžića
4 ja sam prenio gospodinu Beari koji se uveče 13-og pojavio u kancelariji kod
5 mene.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Je li gospodin, odnosno pukovnik Beara
7 bio izaslanik, odnosno čovjek kojega je poslao gospodin Karadžić? I ako jeste,
8 što Vam je točno gospodin Beara rekao kad je došao k Vama?

9 O: E... gospodin Beara jeste po mom mišljenju bio za... izaslanik
10 gospodina Karadžića iz razloga što niko drugi u toku tog dana 13-og ili 14-og se
11 nije pojavio sa bilo kakvim instrukcijama oko ponašnja sa zatvorenim
12 Muslimanima. Ja sam, znači, izvu...izvukao taj zaključak. Ne tvrdim da je on
13 apsolutno tačan.

14 Kada je došao gospodin Beara u moju kancelariju, on ni u jednom trenutku
15 rekao da dolazi direktno od Karadžića. Prevaž... jedino što je rekao da su
16 njegove naredbe odozgo, od vrha. Znači, nisam siguran da li je upotrijebio riječ
17 "odozgo" ili "od vrha". U suštini i jedna i druga podrazumijeva isto. Ja sam
18 zaključio da je on čovjek koji dolazi po naredbama i po instrukcijama gospodina
19 Karadžića.

20 Imao sam informacije da se u toku noći jedan dio zatvorenika iz Bratunca
21 odvozi preko Konjević Polja za Zvornik i za Bijeljину... za Zvornik vjerovatno,
22 u tom pravcu, mislim. Jer je na istom pravcu Zvornik prema Bijeljini. Nisam
23 tačno znao da li ih u tom trenutku voze u Zvornik ili u Bijeljину. I ja sam
24 izvukao logičan zaključak da je on došao upravo po tom zadatku da nastavi taj

25
26
27
28
29
30

1 posao odvoženja muslimanskih zarobljenika iz Bratunca u pravcu Konjević Polja i
2 Bijeljine. Međutim prilikom tog susreta, opisao sam detalje - mislim da nema
3 potrebe da to ponavljam - o atmosferi u mojoj kancelariji, jer ja moram reći
4 pred vama, časni Sude, da nisam ja očekivao da će taj gospodin Beara nužno doći
5 kod mene u kancelariju. Nisam jer predsednik Karadžić nije rekao da će doći
6 direktno meni, već je rekao: "Doći će čovjek sa instrukcijama." Ali nisam
7 isključio tu mogućnost, tako sa sam pretpostavljao da može doći i kod mene. I on
8 se upravo pojavio.

9 Bilo je to u kasnim večernjim satima. Ja ne mogu tačno reći koji su to
10 sati, ali mislim da je to bilo posle ponoći. Bio je u prilično alkoholisanom
11 stanju ako tako smijem da kažem. To se moglo primijetiti prostim okom. I vidjelo
12 se da je on pod dozom alkohola, ali ne u tom smislu da apsolutno ne može da se
13 kontroliše, nego je bio pod jačom dozom alkohola i to se vidjelo. To govore i
14 ostali svjedoci.

15 Njegovo ponašanje u mojoj kancelariji za mene je predstavljalo veliko
16 iznenađenje. On ne nakon uvodnih tih razgovora, čestitanja, ubičajenih
17 ceremonijalnih tih pozdrava, on je sjeo na... Insistirao je na piću, pa sam ja
18 izašao, našao sam mu neko piće i poslužili smo se tu. On je rekao da dolazi u
19 vezi... počeo je razgovor: "Ja dolazim u vezi zatvorenicima i to treba sve
20 pobiti ovde u Bratuncu." Ja sam bio iznenađen načinom na koji ih... na koji je
21 on to rekao. I s druge strane to je bilo u suprotnosti sa instrukcijama ili
22 mojim tumačenjem instrukcija ili mojim tumačenjem instrukcija koje sam ja
23 dobio od predsjednika Karadžića telefonom.

24 I ja sam u tom trenutku odlučio da zamolim gospodina Simića koji je
25
26
27
28
29
30

1 predsjednik, Ljubisav Simić, predsednik opštine u Bratuncu da ode kući da...
2 pošto je izgledao prilično umorno i nenaspavano - bio je i on pod nekom manjom
3 dozom alkohola - na što je on pristao. Izveo sam ga iz kancelarije i zamolio ga
4 da ode kući. Rekao sam mu da ujutro ja putujem na Pale - već sam imao zakazan
5 sastanak sa Karadžićem - i da on porani, da dođe ranije u kancelarije u svojoj
6 opštini da, u slučaju, pošto imam mnogo ozbiljnih poslova, da bude tu.

7 Vratio sam se u kancelariju i rekao sam gospodinu Beari doslovce šta su
8 instrukcije koje ja imam od predsednika Karadžića i rekao sam mu da ikakva
9 ubijanja niti bilo kakve radnje vezano za zatvorenike ne mogu se raditi u
10 Bratuncu i da su instrukcije koje ja imam od predsednika da se ti ljudi vode u
11 Batković. Tu riječ "Batković", ponavljam ja sam sam izveo taj zaključak, ona
12 nije sadržana u instrukcijama koje sam ja dobio od predsednika. Ali ja sam
13 zaključio da je to jedino mjesto gde bi ti vojnici mogli biti... zarobljeni
14 Muslimani mogli bit smjes... smješteni.

15 Nakon tih mojih rečenica gospodin Beara je u jednom začuđeno, ovako,
16 stavu upitao me: "Gospodine", rekao mi: "Gospodine Deronjiću, predsedniče", ne
17 znam kako me oslovio. "Ja imam instrukcije da se odozgo", tada je upotrebio tu
18 riječ, ili od vrha i rekao je da se ti ljudi pobiju u Bratuncu. Ja sam nastavio
19 insistirati i rekao sam da ću ujutro ići na Pale i da ne...nemam takve
20 instrukcije, da ne dozvoljavam da se bilo kakve te radnje, uključujući ta
21 ubistva koja je on pominjao, apsolutno ne mogu raditi u Bratuncu.

22 Razgovor je završen nakon izmjene još nekoliko rečenica oko toga. U
23 jednom trenutku ja sam shvatio da je on rekao "U redu. Ja ću postupiti tako" ili
24 "Provjeriću". I ja sam imao osjećaj da sam ga ubijedio da se nikakva ubijanja
25 niti bilo kakvi drugi više postupci sa zarobljenicima ne mogu raditi u

26

27

28

29

30

1 Bratuncu. On je izašao, napustio je moju kancelariju i ja sam otišao kući s
2 namjerom da ujutru rano po pozivu predsjednika, od tog dana, odem na Pale i
3 razgovaram sa njim.

4 To je ukratko ili opširno – kako god hoćete – moj razgovor sa
5 predsedni... sa predsednikom Karadžićem 13. jula i razgovor sa čovjekom koji je
6 došao po tim instrukcijama u mojoj kancelariji 13-og ili 14-og ujutru, 1995.
7 godine.

8 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam. Znači, 14. jula ste pošli na
9 Pale da biste se sastali s predsjednikom. Je li ustinu i došlo do tog sastanka i
10 ako da, što se za vrijeme njega dogodilo?

11 O: Da, Vaša ekscelencijo, ja sam ujutru 14. jula nakon kratkog
12 zadržavanja u Bratuncu – smatram da je to bitno i reći ću Vam taj detalj –
13 informisao me je neko od ljudi da... rano ujutru, da gospodin Beara se uputio u
14 pravcu jednog preduzeća u Bratuncu, jedne kompanije koja se zove Ciglana, u
15 Bratuncu, za proizvodnju cigle i da tamo želi nešto da radi sa za...zarobljenim
16 Muslimanima. Ja sam, imajući u vidu razgovor koji smo obavili prethodnu noć,
17 zaključio da on ipak želi da neke ljude ubija ili likvidira tu u Bratuncu. Ja
18 sam sjeo u auto i krenuo prema toj... toj fabrici i sreo sam gospodina Bearu na
19 jednom mostu na izlazu iz Bratunca, jedan mali mostić. To je put iz pravca
20 Bratunca prema Ljuboviji, prema Srbiji, dakle. Tu smo se ponovo posvađali.
21 Kratko ali veoma žučno smo raspravljali. Ja sam ponovio da sam upravo krenuo za
22 Pale, da idem kod predsjednika Karadžića i da insistiram da se nikakve, znači,
23 radnje ni, uključujući svakako i ubistva, ne mogu dešavati u Bratuncu. On je
24 veoma ljutito u jednom trenutku rekao: "Ja ž... ja sam," kao, "htio da vidim da
25 vidim da li se oni tamo mogu zatvoriti." Imaju tamo neki magacini.

26 Pretpostavljam da je to i bila neka logična mogućnost. Međutim ja sam se plašio

27

28

29

30

1 one gore mogućnosti za ubijanje tih ljudi u Bratuncu i rekao sa: "Apsolutno ne
2 dolazi u obzir nikakvo ni zatvaranje niti bilo šta drugo u Bratuncu." On je
3 ljutito sjeo u auto i rekao: "U redu." I tu smo se rastali na tom mostu.

4 Ja sam sačekao jedno izvjesno vrijeme u Bratuncu i vidio sam da je ta
5 stvar otprilike završena u smislu da su ti autobusi krenuli prema Zvorniku. Ja
6 sam otišao na Pale taj dan i sreo se sa predsednikom Karadžićem po njegovom
7 pozivu, u njegovom kabinetu, i razgovarali smo on i ja 14. jula. Reći ću Vam
8 precizno šta su bili naši razgovori.

9 Prva tema šta smo razgovarali je bilo pitanje evakuacije civilnih...
10 civila iz Potočara. I ja sam ga detaljno informisao i o samom toku sastanka
11 pregovora u "Fontani" kome sam ja jedini učestvovao. Evakuaciju sam mu objasnio
12 sa svim detaljima koja su... koji su mogli biti interesantni predsjedniku u to
13 vrijeme i moje pretpostavke, uključujući, znači, i njih, da je transportovano
14 negdje oko 20.000 civila iz Potočara u toku 12. i 13. jula, pošto su 13. jula
15 uveče već bili završeni, mislim, transporti civila iz Potočara. Objasnio sam mu
16 način na koji su vršeni transporti i rekao sam mu za to da je iz prvih
17 transporta, znači 12. jula - takvu sam ja imao informaciju u tom trenutku - su
18 bili izdvojeni muškarci iz tih konvoja i da su zadržani. Nisam znao tačan broj.
19 Ne znam ni danas tačno koliko je tih ljudi. Ne radi se o nekom velikom broju,
20 ali ja znam da su zatvoreni bili u Bratuncu, u zatvoru, u stanici policije... u
21 stanici javne bezbjednost u Bratuncu i u komandi u zatvoru. I takvu informaciju
22 sam prenio predsjedniku Karadžiću.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Što se tiče transporta civila, otprilike su to bile teme. Ne isključujem
2 da smo još o nekim detaljima razgovarali o ponašanju snaga UNPROFOR-a ili tako.
3 To su bile vjerovatno teme razgovora.

4 Nakon toga prešli smo na temu o sudbini tih zarobljenih.

5 PREVODILAC: Stanite molim.

6 SVEDOK: Nakon toga druga tema koja je bila veoma značajna je to da ga
7 informišem šta se ustvari desilo sa zarobljenim Muslimanima u Bratuncu. Ja sam
8 doslovce predsedniku Karadžiću citirao rečenicu koju mi je rekao kao instrukcije
9 koje donosi gospodin Beara. Rekao sam: "Gospodine predsedniče, Beara je došao u
10 moju kancelariju." Ja sam mu opisao kratko i atmosferu u toj kancelariji, gužvu
11 koja je bila uobičajena tih dana u mojoj kancelariji i rekao sam mu: "Gospodin
12 Beara mi je doslovce prenio ovako: 'Imam instrukcije od vrha da te ljude pobijem
13 u Bratuncu.'" Ja sam u tom trenutku se zaustavio u očekivao sam da vidim
14 reakciju predsjednika na tu moju izjavu. Predsednik je u tom trenutku rekao: "Ti
15 vojnici su ili budale" ili "ludi ljudi", nešto u tom smislu. Nisam siguran da
16 citiram svaku riječ potpuno tačno. Ali smisao njegove rečenice je da ti vojnici
17 nisu normalni; nešto u tom smislu je rekao.

18 Nastavili smo razgovor i ja sam mu rekao da su svi... da sam ubijedio
19 gospodina Bearu i da su konvoji već kretali prema... u pravcu Zvornika i da su
20 ti ljudi odvoženi u tom pravcu. A rekao sam već da sam imao i informacije i da
21 13-og su već ti neki konvoji išli prema Zvorniku. Znači, nekoliko autobusa je
22 već bilo prebačeno dole. Razgovarali smo još o tim temama i to je bio
23 otprilike... Taj sastanak je trajao prilično, znači, dugo. Mislim da je suština
24 razgovora bila ovo. Ukoliko Vas zanimaju još određeni detalji, ja ću Vam reći o
25 tom.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Oprostite.

2 Možete li mi nešto malo više reći o reakciji predsjednika Karadžića na
3 ono o čemu ste ga Vi obavijestili, naime o Vašem razgovoru s pukovnikom Bearom?
4 Drugim riječima, je li on išta više rekao u vezi s tim ubijanjima, odnosno
5 pogubljenjima?

6 O: Ja sam naravno predsjednika informisao, a to sam preskočio da kažem, o
7 onim incidentima u vezi sa zatvorenim ili zarobljenim Muslimanima o kojima sam
8 ja znao do tog trenutka, znači do 14. ujutru. A jedan velik incident ili jedna
9 velika tragedija koja se desila u... 13-og uveče je bilo ubistvo velikog broja
10 Muslimana u zemljoradničkoj zadruzi u Kravici. Tamo su bili zarobljeni Muslimani
11 - i ja sam te informacije dobio sa terena - ili oni Muslimani koji su se
12 predali. A kad govorim o zarobljenima, mislim i na one koji su se dobrovoljno
13 predali. I došlo je do incidenta između Vojske Republike Srpske, pripadnika
14 policije i specijalnih snaga policije i tih zarobljenih Muslimana. Došlo je do
15 ubistva nekoliko srpskih vo... policajaca, jednog, mislim, precizno. I nekoliko
16 njih je ranjeno u tom sukobu. I onda su policajci ili vojska, ko se tu našao, ne
17 znam precizno, izvršili odmazdu nad tim zarobljenim ljudima. I tu je pobijeno,
18 po informaciji koju mi je prenio gospodin Borovčanin, oko 300 ljudi. Zaista ne
19 želim da nagađam oko ovih informacija niti da govorim nešto o tim brojevima je
20 ne želim da oko toga spekuliram, nego kažem da je to informacija koja je meni
21 prenijeta od gospodina Borovčanina.

22 Tu informaciju ja sam prenio gospodinu Karadžiću smatrajući da je to
23 krupan incident i krupan događaj koji on mora znati. On je upotrebio nekoliko

24

25

26

27

28

29

30

1 rečenica vezano za odmazdu govoreći da je... da su naše snage, znači, bile
2 isprovocirane napadom na njih i ubistvom tog policajca na punktu. Ja sam rekao
3 da to se u suštini može smatrati odmazdom. Naravno, odmazda je bila veoma užasna
4 jer je pobijen veliki broj ljudi zbog tog incidenta. Nismo komentarisali mnogo
5 taj događaj, nego me on pitao da li znam šta je urađeno sa tijelima tih ubijenih
6 ljudi. Ja nisam mogao da mu kažem ništa u vezi sa tim jer sam propustio da
7 pitam, kad sam dobio ti informaciju, šta je urađeno sa tijelima.

8 Rekao sam mu o tome da sam imao informacije da je u toku 13-og bilo
9 ubijanja u manjoj nekoj mjeri ili, koliko sam... je meni prenijeti, na području
10 Konjević Polja, da su neke grupice zarobljenih ili vojnika Muslimana ubijene u
11 tom području. Rekao sam mu da sam prošao tim putem - naravno on je to i znao jer
12 je to jedini put - i da sam vidio grupe zarobljenih Muslimana duž toga puta i da
13 sam vidio veliku grupu u Kasabi; to je jedno selo na izlazu prema Milićima. Na
14 stadionu sam vidio jednu veliku grupu i duž puta nekoliko manjih grupa koje su
15 obezbeđivali policija i vojska. Sve te informacije sam preneo predsedniku
16 Karadžiću. On nije komentarisao mnogo oko tih događaja. Ja sam ovo što sam
17 zapamtio kao karakterističnu reakciju rekao. Pretpostavljam da je
18 prokomentarisao još nekoliko rečenica, ali ja ih nisam zapamtio.

19 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Deronjiću. Na
20 kraju bih Vam postavio pitanje o jednome sastanku o kojem ste govorili, a koji
21 se odigrao u hotelu "Fontana" par dana ranije. Čini mi se da je to bilo 12. jula
22 u 10.00 sati ujutro. Mislim da je bio taj sastanak. Je li tako?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Vaša ekscelencijo, tačna je konstantacija. To je bio taj sastanak i
2 ovo što sam ja rekao odnosilo se upravo na taj sastanak 12. jula u 10.00 časova
3 u hotelu "Fontana" u Bratuncu.

4 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Na tom sastanku su bili prisutni i
5 Mladić i Krstić, je li tako?

6 O: Vaša ekscelencijo, moram da kažem da ja u prvom svom intervjuu nisam
7 pomenuo gospodina Krstića jer ga nisam uočio. Kasnije sam iz snimaka koje sam
8 vidio – pošto postoji obilje snimaka sa tog sastanka – ustanovio da gospodin
9 Krstić jeste bio na tom sastanku. Ja danas znači znam da je on učestvovao na tom
10 sastanku. Naravno, i gospodin Mladić je bio, u svojstvu onoga koji je vodio taj
11 sastanak, prisutan na tom sastanku.

12 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sjećate li se o čemu se razgovaralo na
13 tom sastanku?

14 O: Naravno. Ja se, Vaša ekscelencijo, potpuno sjećam suštine tih
15 razgovora. Naravno, ne mogu govoriti, citirati rečenice. To je bio razgovor
16 između predstavnika Muslimana koji su došli na taj sastanak da prezentuju
17 stavove muslimanskih civila koji su se nalazili u tom trenutku u Potočarima,
18 komande holandskih snaga – oni su bili tu prisutni vjerovatno u svojstvu
19 svjedoka ili obezbeđenja ovim muslimanskim predstavnicima i komande vojnih snaga
20 Republike Srpske, uključujući i nas nekoliko civila iz bratunačke opštine,
21 uključujući predsednika opštine gospodina Simića, predsednika izvršnog odbora
22 gospodina Davidovića i mene. U tom trenutku ja sam već stupio na sna... na
23 funkciju civilnog komesara za područje Srebrenice.

24 Tok sastanka je bio veoma zanimljiv, ja bih rekao u smislu da je bio
25
26
27
28
29
30

1 neka vrsta - ja sam to kasnije zaključio - neka vrsta paravana za javnost jer je
2 sniman kamerama televizijskim. Ostavljao se jedan utisak regularnosti na kome je
3 očigledno gospodin Mladić veoma insistirao. A kasniji su događaji pokazali da
4 se... da je to bio ipak ne toliko značajan sastanak jer se većina stvari i
5 kontakta /sic/ sa Muslimanima i odvojeno nekih odluka donijelo mimo tog sastanka
6 koji je održan 12-og u 10.00 sati u "Fontani". Ja sam bio ispitivan od
7 Tužilaštva na ove okolnosti. Ja sam prenio smisao tog sastanka na kome je
8 gospodin Mladić između ostaloga ponudio i muslimanskoj strani da svi koji se
9 budu predali do 12.00 sati tog dana ili u toku tog dana - nisam siguran tačno -
10 da će biti pušteni da bezbedno napuste zvonu... zaštićenu zonu Srebrenica. A
11 bilo je tu razgovora, odnosno nekoliko rečenica koji su... stavova koji su
12 iznosili muslimanski predstavnici. I ja sam u jednom kratkom trenutku iskoristio
13 priliku i rekao sam koje instrukcije imam od predsednika Karadžića ja, koje su
14 vezane za tretman tih civila u Potočarima.

15 Ako mi dozvolite, ja bih, Vaša ekscelencijo, rekao koje sam imao
16 instrukcije vezano za tretman tih civila.

17 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Izvolite.

18 O: Ja sam od predsednika Karadžića 11-og uveče razgovarajući sa njim
19 telefonom, a taj razgovor sam već pomenuo, dobio instrukcije o tri varijante
20 koje bih trebalo da ja predložim muslimanskoj strani po pitanju njihove daljnje
21 sudbine. Prva varijanta je uključivala, predstavljala ustvari njihov ostanak na
22 tom terenu; znači da se civili mogu vratiti svojim kućama. Druga varijanta je,
23 doslovce znači govorim, je njihov odlazak u pravcu teritorije koja je bila pod
24 kontrolom njihovih snaga; znači najkraćim putem pretpostavljam. I treća

25

26

27

28

29

30

1 varijanta koja je bila, ovako, prilično čudna pa sam je prokomentarisao sa
2 predsednikom je uključivala treće zemlje - tako mi je rekao gospodin Karadžić -
3 treće zemlje. Ja sam ga pitao: "Gospodine predsedniče, šta znači to treće
4 zemlje?" On je rekao: "Pa ne znam. Možda postoji neka mogućnosti ili će se
5 pojaviti da neka treća zemlja prihvati ih kao izbjeglice." I ja sam rekao u
6 redu. Rekao mi je da te varijante predočim muslimanskim predstavnicima. I ja sam
7 to uradio na tom sastanku o kome govorim. Kratko sam izneo te tri varijante.
8 Imao sam nameru da progovorim još nekoliko rečenica.

9 Rekao sam jednu instrukciju od predsednika da ukoliko među tim civilnim
10 stanovništvom naši obaveštajni organi, uključujući i vojne i civilne, prepoznaju
11 nekoga za koga imaju podatke da je vršio zločine nad srpskim narodom, moraju
12 biti za...zadržani. Tako mi je prenio instrukciju. I ja sam to rekao, tu
13 rečenicu sam rekao na tom sastanku u "Fontani". Mladić me u tom trenutku
14 zaustavio na jedan prilično grub način. Imao sam namjeru još nešto da
15 progovorim, ali on je očigledno odlučio da prekine taj sastanak i u tom trenutku
16 me prekinuo. I sastanak je završen tada s tim što su prethodno Muslimani
17 iznijeli svoju zabrinutost, strah i izričitu želju da u što kraćem roku napuste
18 do područje. Naravno, insistirali su na obaveznoj zaštiti i pratnji od strane
19 sna... međunarodnih snaga prisutnih na tom terenu. Mislim konkretno na
20 Holandski bataljon.

21 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Jeste li imali toga dana ikakvih
22 daljnjih kontakata s generalom Mladićem?

23 O: Niti toga dana niti narednih dana gospodina Mladića više nisam vidio
24 nikad. Mislim da ga nisam vidio ni u kasnijem periodu do mog zatvaranja.

25 SUDIJA MERON: [simultani prevod] 12-oga ili otprilike toga datuma jeste
26 li imali ikakvih kontakata s generalom Krstićem?

27 O: Vaš ekselencijo, nikakvih kontakata u tom trenutku niti na sastanku

28
29
30

1 niti posle toga. Ja se ne sećam da sam ikada više vidio gospodina Krstića.

2 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Znači na tome sastanku je uloga
3 generala Krstića bila... on je uglavnom šutio. Sjećate li se je li on išta kazao
4 ili pokušao govoriti? Govorim o sastanku u hotelu "Fontana".

5 O: Vaša ekscelencijo, ja nisam primijetio, a i siguran sam da gospodin
6 Krstić nije progovorio ništa.

7 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam. Ja sam završio sa
8 postavljanjem pitanja svjedoku. Ja Vam se, gospodine, zahvaljujem na odgovorima
9 koje ste dali. A sada ću zamoliti svoje kolege suce da Vam postavljaju daljnja
10 pitanja ukoliko budu željeli.

11 [Žalbeno veće veća]

12 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Možemo nastaviti. Nema problema.

13 Tko će prvi postavljati pitanja? Sudac Shahabuddeen će prvi ispitivati
14 svjedoka.

15 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Gospodine Deronjiću, ja ću Vam
16 postaviti jedno pitanje o tome na koji ste način Vi shvatili izjavu gospodina
17 Karadžića da su vojnici budale ili nešto u tom smislu. Kako ste Vi shvatili te
18 riječi?

19 O: Vaša visosti, u tom trenutku kada mi je gospodin Karadžić rekao tu
20 rečenicu, nedvosmisleno se mogu izvući samo dva zaključka. Ja nisam
21 komentarisao, naravno, a predsednikov komentar na... na moj izvještaj, ali ću
22 Vam reći jedine dvije moguće logične... al' dva jedina moguća logična zaključka.
23 Jedan zaključak može biti da je on mislio da su vojnici ljudi zbog toga što rade
24 nešto što im on nije naredio. To je jedan logičan zaključak. Drugi logičan
25 zaključak: da je on mislio da je gospodin Beara na jedan potpuno indiskretan,
26 neprimjeren način, u uslovima u kojima se to odvijalo, izgovorio te instrukcije.

27

28

29

30

1 A u tom trenutku, moram da budem iskren, nisam mnogo analizirao niti
2 izvlačio neke zaključke. Danas, naime, kad znam šta se sve dogodilo, moja logika
3 mi nalaže da kažem da ovaj prvi zaključak ne može se uzeti u obzir iz razloga
4 što je 14-og gospodin predsednik znao za namjere vojske. I ako im on eventualno
5 nije dao takve instrukcije, mogao je to sprečiti.

6 Ja zbog toga sam rekao Tužilaštvu da je moje mišljenje da se to odnosilo
7 na indiskretan... na indiskreciju s kojom je gospodin Beara govorio o tim
8 instrukcijama u mojoj kancelariji.

9 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Još jedno pitanje ili nekoliko
10 pitanja. Obnašali ste jednu važnu funkciju. Predsjedavajući sudac je spomenuo
11 sastanak u hotelu "Fontana" na kojem ste i Vi bili prisutni. Mislim da ste rekli
12 da ste prenijeli srž svojeg razgovora s predsjednikom Karadžićem. Jeste li
13 smatrali da je važno to da ljudi na visokim funkcijama u vojsci moraju djelovati
14 u skladu s onim što je iznosio predsjednik Karadžić?

15 O: Ja sam, Vaša ekscelencijo, apsolutno smatrao da je važno to i da su
16 vojnici obavezni se postupati po instrukcijama gospodina predsjednika koji je u
17 tom trenutku obnašao funkciju predsjednika države i glavnog komandanta Vojske
18 Republike Srpske. A zaboravio sam, za Vašu informaciju, oprostite, da kažem da
19 sam uoči tog sastanka 12-og bio pozvan od gospodina Mladića u "Fontanu" i da smo
20 pred sami taj sastanak imali jedan neprijatan razgovor upravo na tu temu koju
21 ste pomenuli. Ja sam shvatio da pošto je na jedan vulgaran način govorio i o
22 predsjedniku i o mojoj funkciji, da on ima takav stav. I tu atmosferu uoči
23 sastanka sam prenio malo jasnije i Tužilaštvu.

24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Kada ste rekli da ste prenijeli
2 srž Vašeg razgovora s predsjednikom Karadžićem, da li sam u pravu kada imam
3 dojam da srž razgovora bi uključivao i ono spominjanje predsjednika Karadžića
4 slavonskog načela, odnosno principa zapadne Slavonije?

5 O: Ne, gospodine... Vaša ekscelencijo, oprostite. Događaji i instrukcije
6 koje sam ja dobio odnosile su se u tom trenutku isključivo na civilno
7 stanovništvo koje se nalazilo u Potočarima. Predsednik Karadžić mi je saopštio
8 prilikom mog razgovora 11-og da ima informacije da se u Potočarima nalazi veliki
9 broj civilnog stanovništva iz Srebrenice i instrukcije za ponašanje prema tim
10 civilima, mahom ili u ogromnom broju ženama ili djeci, bila je da se...
11 pokrivala su te instrukcije tri varijante koje sam spomenuo. To se odnosilo
12 isključivo znači na te civile u Potočarima.

13 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Dakle, po Vašem shvaćanju
14 spominjanje predsjednika Karadžića ovog principa zapadne Slavonije odnosilo se
15 na koju tačno grupu ljudi?

16 O: Vaša ekscelencijo, pokušaću da Vam objasnim šta sam mislio. Veoma je,
17 naravno, komplikovano pošto ni gospodin predsednik ni ja u trenutku kada je
18 rekao tu instrukciju i tu jasnu aluziju na događaje u Hrvatsko nismo tačno znali
19 šta se može desiti u Srebrenici. Pretpostavljam da je predsednik Karadžić mislio
20 da je jedan od raspleta, mogućih raspleta i takav: da će vojska i dio eventualno
21 civilnog stanovništva bježati u raznim pravcima i da se ta... te kolone tuku.
22 Razvoj događaja u Srebrenici je u izvesnom smislu, ne potpunom, isključio tu
23 mogućnost. Vojska je zaista krenula u pravcu... prema Tuzli s namjerom da prođe
24 tamo i da bježi, a civili su se potpuno odvojili, ili ogroman dio civila - ako
25 ja smijem tako da kažem - se odvojio i ostao u zaštićenoj zoni pored kampa
26 UNPROFOR-a. Pretpostavljam da je predsednik tada, iznoseći mi apsolutno princip
27 ponašanja i varijante koje sam pomenuo, da je to se isključivo odnosilo na

28
29
30

1 civile u Potočarama jer u tom trenutku apsolutno niko nije bio zarobljen niti se
2 predao.

3 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Predsjednik Karadžić u svom
4 razgovoru s Vama govorio je o ubijanju ljudi. Jeste li to uopće na bilo koji
5 način spomenuli na ovom sastanku u hotelu "Fontana"?

6 O: Ne. Apsolutno nisam pomenuo mogućnost ubijanja ljudi niti sam ranije
7 bilo kome preneo instrukcije koje mi je rekao predsednik Karadžić.

8 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Vi taj element niste smatrali
9 važnim.

10 O: Ne bi se moglo reći da ga nisam smatrao važnim, ali ja nisam shvatio
11 da predsednik to meni govori da bih ja nekome to prenio, već da me više upoznaje
12 sa mogućim raspletom. A bilo mi je potpuno jasno da je on u svojim preciznim
13 naređenjima vojsci kao glavnokomandujući prenio tačne instrukcije o onome šta
14 treba da b... p... instrukcije koje bi pokrivale sve moguće varijante raspleta u
15 Srebrenici. Bilo mi je to potpuno jasno. Nisam imao potrebe da ja u vezi s tim
16 postavljam neka pitanja ili da ja nekome prenosim takve informacije.

17 SUDIJA SHAHABUDEEN: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine svjedoče.

18 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine svjedoče, prije nego što
19 predam riječ drugim učenim kolegama, htio bih se vratiti na Vaš posljednji
20 odgovor koji ste dali mojem uvaženom kolegi, sucu Shahabuddeenu. Ja sam iz Vašeg
21 opisa sastanka u hotelu "Fontana" stekao dojam da se nije konkretno govorilo o
22 ubijanjima i egzekucijama zato što je namjera sastanka bila da posluži kao neka
23 vrsta dimne zavjese s obzirom da su se na njemu nalazili i muslimanski
24 predstavnici. Da li je moje shvaćanje tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Upravo sam htio da se formuliše jedan takav zaključak. Taj zaključak
2 Vaš je po mom mišljenju tačan. Moram samo da dodam još jednu rečenicu: i
3 prisustvo međunarodnih snaga, znači komande UNPROFOR-a na tom sastanku,
4 prisustvo novinara mogli su biti razlozi za takvo ponašanje.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala.

6 Sada bih volio da krenemo dalje. Dajem riječ sucu Pocar, u
7 potpredsjedniku koji bi želio također postaviti nekoliko pitanja.

8 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.
9 U svjetlu posljednjih pitanja koja su postavljena svjedoku, moram reći da nemam
10 nikakvih dodatnih pitanja.

11 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem.

12 A sada sudac Guney.

13 SUDIJA GUNEY: [simultani prevod] Vi ste već rekli da ste prilikom Vašeg
14 susreta s generalom Mladićem u hotelu "Fontana" razmijenili mišljenja i da se on
15 ponašao vulgarno. Možete li nam reći nešto više o tome?

16 O: Vaša ekselencijo, ja sam govorio, znači, o sastanku pred, ovaj...
17 oficijelni sastanku u 10.00 sati. Mi smo se sastali na poziv gospodina Mladića u
18 "Fontani" ujutro prije tog sastanka. Ja ne mogu precizno reći koje je to tačno
19 vrijeme, mada sam iznio jedno svoje mišljenje da bi to moglo biti između 07.00 i
20 08.00 sati ujutro. To je bila, znači, priprema pred ovaj sastanak i gospodin
21 Mladić me pozvao da dođem u "Fontanu" da bismo vjerovatno dogovorili se o toku
22 tog sastanka koji je bio glavni zakazan za taj dan za 10 sati. Koliko se ja
23 sjećam, u toku je bio neki doručak i na tom sastanku sam zatekao go... na tom
24 doručku,

25

26

27

28

29

30

1 reklo bi se, zatekao sam gospodina Simića, predsednika opštine, koliko se sjećam
2 gospodina Vasića, načelnika Centra javne bezbednosti i možda još neko lice. Ja
3 sam se predstavio jer ni...nikad nisam siguran koliko Mladić uopšte mene
4 poznaje. Mislim da me teško razlikuje; nismo imali mnogo prilika da se sretnemo.
5 Rekao sam mu za moju funkciju otprilike i on je prokomentarisao sve to na jedan
6 prilično vulgaran način. Pitao me je nešto u smislu - naravno, ne mogu citirati
7 njegove riječi jer je prošlo osam godina otada - ali rekao je: "Vi se ti,
8 gospodine, šetate u civilnom odijelu" - ja sam zaista bio u civilom odijelu.
9 Spremio sam se za, ovaj... taj dan nije bilo nikakvih borbi; nisam ni imao
10 potrebu da budem u uniformi. A dalje, prokomentarisao je nešto u smislu da
11 pre... gdje je predsjednik Karadžić, zašto on nije ušao sa mnom u Srebrenicu.
12 Ja, kao osvajam Srebrenicu, a vi civili, tako... To su bile česte njeg... česti
13 njegovi komentari, vrlo ružne i za mene neprihvatljive konstatacije.

14 Ja sam prilično nervozno nastavio razgovor sa gospodinom Mladićem. Rekao
15 sam mu da ne želi sa njim da polemišem oko tih stvari, ali da imam instrukcije
16 od predsednika koje želim izneti na tom sastanku. On je tad rekao jednu vrlo
17 ružnu rečenicu, ne bih želio da citiram. Opsovao je i predsednika i rekao,
18 ovaj... zašto on nije došao da uđe u Srebrenicu, u tom smislu. Ja sam vrlo brzo
19 napustio taj sastanak. Vratio sam se u kancelarije i naravno rekao sam da ću
20 doći u 10.00 sati.

21 I pokušao sam mimo odobrenja predsedni... gospodina Mladića koji je
22 vodio taj sastanak da ukažem na instrukcije koje mi je dao predsjednik Karadžić.
23 On me na veoma grub način presjekao. Rekao je: "Sjedi! Šta ti imaš da pričaš o
24
25
26
27
28
29
30

1 tome?" I na taj način je završen taj sastanak u 12.00h.

2 SUDIJA GUNEY: [simultani prevod] Hvala.

3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem uvaženom kolegi sucu
4 Guneyu.

5 Za koji trenutak imat ćemo pauzu do 13.15h. Htio bih sad ukratko reći
6 kako ćemo nakon toga nastaviti.

7 Kao prvo, moj uvaženi sudac Schomburg će postaviti nekoliko pitanja, a
8 nakon toga gospodin Deronjić, svjedok, bit će ispitan prvo od strane Optužbe, a
9 nakon toga od strane Obrane.

10 Dakle, sada ćemo prekinuti s radom i nastaviti u 13.15h. Zahvaljujem.

11 ... Pauza za ručak počela u 11.49h

12 ... Sednica nastavljena u 13.19h

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

14 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

15 Sada ćemo nastaviti sa saslušavanjem gospodina Miroslava Deronjića,
16 našeg današnjeg svjedoka. Još uvijek smo u fazi kada suci postavljaju pitanja.

17 Ja ću se sada obratiti uvaženom kolegi sucu Schomburgu koji će
18 postavljati svoja pitanja.

19 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine
20 predsjedavajući.

21 Gospodine Deronjiću, molim Vas, recite sudu kada ste Vi zapravo postali
22 predsjednik Kriznoga štaba u Bratuncu.

23 O: Vaša ekscelencijo i časni Sude, ja sam predsjednik Kriznog štaba
24 opštine Bratunac postao krajem aprila mjeseca 1992. godine.

25 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Kada ste se po prvi puta sastali sa
26 gospodinom Karadžićem?

27 O: Vaša ekscelencijo, ja ne pamtim prvi susret. Prvo moje viđenje
28 Karadžića bilo je na jednom mitingu u Vlasenici 1992. godine kada je bio jedan
29 promotivni skup SDS-a, ali nisam imao tom prilikom li•ni kontakt sa predsednikom
30 Karadžićem. U narednom periodu sam nekoliko puta imao - a govorim

1 o 1990. godini - imao i lične kontakte sa predsednikom Karadžićem vezane za
2 događaje koji su poznati, a uglavnom za pripremu izbora koji su održani 1990.
3 godine u Bosni i Hercegovini i... a kasniju implementaciju izbornih rezultata sa
4 tih izbora.

5 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Jeste li vi osobno sudjelovali na
6 sastancima u Skupštini Bosne i Hercegovine 14. oktobra 1991.?

7 O: 14. oktobra 1991. godine, ako je to Skupština... dozvolite samo malo
8 da se prisjetim, ja sam učestvovao na jednoj drugoj skupštini. Mislim da je iz
9 decembra 1991. godine, a 14. i 15. oktobra mislim da nisam učestvovao.
10 Oprostite, samo da dodam, ja sam u svojstvu predsednika opštinskog odbora
11 učestvovao na jednom sastanku vezanom za događaje koji su bili aktuelni na toj
12 skupštini, a nisam u toku rata niti u bilo kom periodu imao funkciju poslanika u
13 Skupštini.

14 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Spomenuli ste decembar 1991. Je li
15 to bio sastanak 19. decembra kojim je predsedao Radovan Karadžić o kojem Vi
16 govorite?

17 O: Upravo sam mislio na taj sastanak.

18 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Možete li nam, molim Vas, objasniti
19 razvoj tog odnosa, odnosno kontakta između Vas i gospodina Karadžića.

20 O: Vaša ekscelencijo, pokušaću u najkraćim crtama da objasnim, vi ste
21 dobro rekli, razvoj odnosa između predsednika Karadžića i mene. Upotrebili ste
22 tu riječ i ja mislim da je to pravi izraz jer su se ti odnosi mijenjali od 1991.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pa od... 1990. godine, naime - kada nisu prelazili okvir uobičajenih odnosa
2 između predsednika stranke i predsednika jednom manjeg opštinskog odbora - do
3 1995. godine kada su se oni značajno... u značajnoj mjeri promijenili. Navešću
4 razloge zbog čega su se promijenili ti odnosi.

5 Poznata je činjenica da sam ja 1993. godine izabran za... odnosno
6 kooptiran, preciznije rečeno u Glavni odbor nakon što je stranka posle godinu
7 dana zamrzavanja obnovila svoj rad, i na mjesto pokojnog Gorana Zekića koji je
8 prethodno bio sa tog područja u Glavnom odboru. Odranije sam bio predse... član
9 kadrovske komisije SDS-a i nis... ne sjećam se, bar meni nije u sjećanju nijedan
10 sastanak iz ranijeg perioda, jer sam izabran krajem 1991. godine, a ubrzo su
11 ratne okolnosti sprečile neko moje aktivnije delovanje u toj komisiji. Naravno,
12 1993. godine kada je obnovljen rad stranke imao sam priliku da se češće i u
13 svojstvu člana Glavnog odbora srećem i sa državnim i političkim rukovodstvom
14 Republike Srpske, a sa predsednikom države i predsednikom stranke gospodinom
15 Karadžićem veoma često na sjednicama kadrovske komisije koje su se održavale u
16 jednom užem društvu, znači sa manjim brojem ljudi gdje smo mogli raspravljati o
17 niz tema i izvan, recimo, dnevnog reda koji je predviđen za takve sjednice.

18 Do 1995. godine ti odnosi su uznapredovali, znači, do jednog odnosa, ako
19 ja smijem da upotrijebim taj izraz, jednog uzajamnog poštovanja između
20 predsednika i mene.

21 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Biste li taj Vaš odnos nazvali
22 prijateljstvom?

23 O: Vaša ekscelencijo, ja sa moje strane naravno mogu da kažem kako bih ja
24 to definisao. Ne usuđujem se da kažem da li sam ja bio neki intimni prijatelj
25 predsedniku Karadžiću, pošto znam da ga nisam poznavao prije svih ovih događaja,

26

27

28

29

30

1 i da... I on je imao daleko veći broj svojih prijatelja sa kojima je imao
2 poznanstvo i prijateljstvo iz ranijeg perioda i koji su se nalazili u
3 rukovodstvu stranke i države u tom trenutku. Mogao bi i nabrojati i mnoge od
4 njih. Ali svakako da je moj odnos sa predsednikom Karadžićem u 1995. godini bio
5 u znatnoj mjeri više od onoga što bismo mogli nazvati uobičajenim kotak...
6 odnosom predsednika i predsednika jednog opštinskog odbora.

7 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Jesam li u pravu ako pretpostavim
8 da bi svaki put kada bi Vam gospodin Karadžić dao nekakve upute, da biste Vi
9 zapravo te upute provodili, da biste ih slijedili i to još od tog sastanka
10 1991.?

11 O: A u slučajevima, naravno, ako su te od... ovaj... instrukcije
12 podrazumijevale uobičajene aktivnosti, naravno da sam ih provodio. Uglavnom, ja
13 se ne sjećam nijedne aktivnosti koju nisam sproveo vezano za aktivnosti stranke.
14 Prije svega o tome govorim.

15 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] To me dovodi do mog sljedećeg
16 pitanja. Kako biste Vi opisali odnos između civilnih vođa, dakle građanskih vođa
17 i vojnoga vodstva? Jesu li oni bili jednakopravni?

18 O: A, meni je prevod malo nejasan. Oprostite, "jednakopravni" ne znam da
19 li se može upotrijebiti neka druga riječ.

20 PREVODILAC: Ravnopravni.

21 SVEDOK: Ravnopravni. Oprostite, zaista. Ovaj... ne bih se usudio reći da
22 su ti odnosi bili ravnopravni. Pogotovo na nivou nižih odnosa između civilnih
23 struktura i vojske postojalo je dosta problema koji su opterećivali te odnose.
24 Moje ponašanje u toku rata, o kojima sam u dosta detalja iznio u svojoj izjavi
25 pred Tužilaštvom, govori o tome da su ti odnosi veoma često bili i poremećeni.
26 Ja sam lično u svojim odnosima nastojao da ni u kakvoj mjeri ne doprinosim
27 narušavanju tih odnosa, ali u suštini vojno rukovodstvo i na terenu, koliko je
28
29
30

1 meni poznato, i na nekom više nivou često je znalo da se ogлуši o neke zahtjeve
2 civilnih struktura. Ne bih mogao precizno nabrajati sve detalje oko toga jer
3 većina detalja, izuzimajući one lokalne, mi nisu poznati.

4 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Je li istina da je od 1991. pa do
5 1995., a to je vremensko razdoblje o kojem mi razgovaramo u čitavom ovom
6 predmetu, dakle je li točno - ponavljam pitanje - jest li Vi stalno slijedili
7 upute? A konkretno mislim na upute koje su iskazane još u decembru 1991.
8 učesnicima onoga sastanka na kojem ste i Vi bili, a u kojima se precizno govori
9 o koracima koje treba poduzeti u općinama što bi osiguralo uspostavljanje
10 kontrole bosanskih Srba na tim općinama. Je li tako?

11 O: To je tačno, časni Sude, uključujući i, kako sam rekao i što stoji u
12 činjeničnim navodima, i određene mjere koje sam proveo u zajedničkoj skupštini u
13 Bratuncu. Sve instrukcije vezane za te navode sam proveo i zaključak je tačan.

14 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Da se vratimo na pitanje odnosa
15 između civilnih i vojnih vođa. Dakle, općenito govoreći u Vašoj izjavi o
16 krivici, Vi ste priznali da ste Vi lično koordinirali i nadzirali napad na
17 Glogovu 1992.

18 O: Vaša visosti, to je tačno.

19 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Jesam li onda u pravu ako
20 pretpostavljam da bi vojne snage slijedile Vaša uputstva?

21 O: Vaša ekšelencijo, postoji jedna bitna razlika u organizovanju Vojske
22 Republike Srpske u 1992. godini i vojske koja je već bila organizovana u 1995.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 godini. Napomenuću da se događaj u Glogovoj odigrao 8. maja u trenutku kada je
2 jedina legitimna, legalna oružana sila na prostoru bivše Jugoslavije, dakle i u
3 Bosni, bila Jugoslovenska narodna armija. Mi smo imali tada jedinice
4 Teritorijalne obrane bez uvezanosti tih jedinica u neku cjelovitu cjelinu u
5 smislu koordinacije, jasnih principa uređenosti te strukture. Znači, postojale
6 su samo te opštinske jedinice civilne odbrane, odnosno Teritorijalne odbrane,
7 izvinjavam se. A Vojske Republike Srpske, koliko se ja sjećam... mislim da sam u
8 pravu, je jednim aktom Predsedništva organizovana 15. maja nakon po... ili nakon
9 tog 15. maja, nakon povlačenja vojske Jugoslavije iz Bosne i Hercegovine
10 naredbom tadašnjeg vrhovnog komandanta JNA, gospodina Kostića.
11 Tada se pristupilo je...jednom drugačijem organizovanju Vojske Republike Srpske
12 u smislu postavljanja starješinskog kadra i organizacionih jedinica po svim
13 opštinama i uključujući sve strukture. U tim uslovima civilne strukture o kojima
14 ja govorim, lokalne strukture u vezi sa tim nisu imale neke zadatke niti sam ja
15 bio u to uključen. Znači, postojala je od 1992. godine razdvojenost u
16 funkcionisanju civilnih i vojnih struktura na terenu.

17 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Možda ćemo još nešto kasnije o ovom
18 razgovarati. No Vi ne osporavate ono što ste rekli 30. septembra ove godine na
19 jednome saslušanju pred ovim Sudom: da ste Vi osobno ovlastili vojnike da
20 granatiraju kuće u Glogovi te da su te kuće stvarno i spaljene, te da je tom
21 prilikom najmanje /u engleskom transkriptu: "65"/ Muslimana Bošnjaka bilo
22 ubijeno; te da ste se u maju 1992. našli na Palama sa drugim ljudima, među
23 ostalim sa gospodinom Karadžićem, da biste i proslavili te događaje i to odmah
24 nakon njih.

25 O: Ne osporavam apsolutno nijednu činjenicu koju ste iznijeli. Samo ne
26
27
28
29
30

1 bih rekao da sam bilo kad priznao da smo 12. ili 10., 11. maja kada sam otišao
2 na Pale proslavili taj događaj. Ja sam otišao po pozivu na taj sastanak da
3 upoznam vojno i civilno rukovodstvo šta se dešava u opštini Bratunac i referisao
4 sam o događajima u Glogovoj. I tačno je da sam rekao da sam zbog tih događaja ja
5 dobio aplauz.

6 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Tko je još bio prisutan na tom
7 sastanku osim gospodina Karadžića?

8 O: Vaša ekselencijo, na tom sastanku je prisutan bio gospodin Mladić i
9 gospodin Ostojić koji je u to vreme bio predsednik izvršnog odbora SDS-a
10 Republike Srpske.

11 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Je li tačno da je kada su srpske
12 snage zauzele neko područje, da bi se onda na jednoj karti na Palama to područje
13 označavalo plavom bojom?

14 O: To je tačno, pogotovu u ovome što sam ja vidio. To je, znači,
15 područje Bratunca. Tako je moj iskaz doslovce to potvrđuje, s tim da je to bio
16 komentar gospodina Ostojića. Nisam vidio da li je on direktno na tom... na toj
17 sjednici ili možda kasnije ipak to ofarbao u plavo.

18 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Jeste li Vi nešto kasnije vidjeli
19 istu tu kartu i ako jeste, kojom je bojom bilo obilježeno područje Srebrenice
20 1995.? Odnosno, da li je ta procedura i nastavljena?

21 O: Ja doista ne mogu da se sjetim niti sam vidio bilo kad kartu u tom
22 kontekstu da je Srebrenica ili neko drugo područje bilo farbano u neku boju.
23 Zaista se ne sjećam takve mogućnosti. Tvrdim da nisam.

24 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Kada ste se po prvi put susreli sa
25
26
27
28
29
30

1 gospodinom Krstićem?

2 O: Vaša ekselencijo, gospodina Krstića prvi put sam u životu vidio
3 početkom jula mjeseca na Pribićevcu, na tim isturenom komandnom mjesto koje u
4 geografskom smislu predstavlja jednu visoravan iznad Srebrenice. Ne mogu tačno
5 reći datum, ali mislim da je to početak jula mjeseca. Ne mislim, već sam
6 siguran.

7 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Znači, ako Vas dobro razumijem, to
8 je bilo prije 11., 12. ili pak 13. jula?

9 O: Točno. To je bilo početkom jula i svakako prije 11-og ili 12-og.

10 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Objasnite sucima, molim Vas, u
11 kontekstu sadržaj svojega razgovora ili pak razgovorā koje ste imali od prvoga
12 sastanka, pa do sastanka u hotelu "Fontana" sa gospodinom Krstićem.

13 O: Časni Sude, Vaša ekselencijo, ja ću pokušati da kratko samo objasnim.
14 Ja sam na to područje, odakle su se komandovalo za izvođenje vojne akcije za
15 Srebrenicu, izašao početkom jula. Razlog je bio veoma prost jer su svi ljudi
16 bili mobilisani i osjećao sam se neprijatno da budem u samom gradu. Objasnio sam
17 da nisam imao tada informacije oko značaja i veličine te vojne akcije koja se
18 vodila oko Srebrenice. Na izlasku na to komandno mjesto jedan od tih dana,
19 vjerovatno prvi ili drugi dan kada sam došao na to komandno mjesto, primijetio
20 sam gospodina Krstića na toj poziciji. Gospodin Krstić se bavio vojnim stvarima,
21 znači naredbama vezanim za samu operaciju. Tako sam ja shvatio njegov položaj.
22 Ispred te komande na isturenom mjestu postoji jedan... bio je tada jedan stol
23 vani, znači na otvorenom terenu. Čini mi se, ne tvrdim sigurno 100%, da smo se
24 samo pozdravili. Gospodin Krstić pretpostavljam da me nije poznavao. Ja sam se

25

26

27

28

29

30

1 predstavio. Ne sjećam se nečega ozbiljnog o čemu smo diskutovali. Ja sam
2 jednostavno shvatio da je on zauzet izdavanjima naredbi oko Srebrenice i nisam
3 želio u nekom smislu da smetam na tom komandnom mjestu. Veoma je moguće da smo
4 pet ili šest minuta proveli zajedno i ja sam se udaljio sa tog mjesta.

5 Drugi put kada sam ga ja vidio, a to sam bio ispustio iz vida kada sam
6 davao svoje prve izjave, je bila "Fontana". Danas znam siguran da je on bio
7 prisutan tu. Nisam imao nikakav lični kontakt niti razgovor sa gospodinom
8 Krstićem u tom trenutku. To je sve koliko sam ja vremena proveo sa gospodinom
9 Krstićem. Ranije nikada ga nisam vidio u životu mada sam znao da je bio jedan od
10 komandanata na području Romanije, ali nismo imali priliku da se sretnemo niti
11 vidimo.

12 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Da se vratimo na pitanje na koje
13 ste djelomično odgovorili. Zapravo, radilo se o pitanju koje su Vam postavljali
14 moji uvaženi kolege. Je li točna procjena da je sastanak u hotelu "Fontana" bio
15 manje-više farsa uzevši u obzir činjenicu da su tamo bili prisutni i Muslimani i
16 ljudi iz međunarodne štampe te da nikako nije bilo moguće dati nekakve ozbiljne
17 informacije ili upute ljudima koji su bili u toj prostoriji?

18 O: Vaša ekselencijo, uz jednu malu ispravku ako mi dozvolite: na
19 sastanku nisu bili prisutni predstavnici međunarodne štampe niti sredstava
20 informisanja. Na sastanku je bila prisutna jedna ekipa novinara Glavnog štaba
21 Vojske Republike Srpske, a jednog od novinara sam poznao. Činjenica da su
22 kamere bile uključene i da se javno snimao taj skup govori u prilog moje teze da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 - i prisustvo, naravno, međunarodnih snaga na tom sastanku - ponašanje
2 gospodina Karadžića na tom sastanku koje je suprotno od onoga što se kasnije
3 desilo kao epilog sa ljudima iz Srebrenice, govori u prilog moje teze da je taj
4 sastanak bio farsa. Dopuniću to sledećim svojim saznanjima, a ona su naravno
5 formirana kasnije kada sam shvatio da je predsedn... komandant Mladić imao i
6 ranije svoje susrete sa predstavnicima Muslimana i da je na tim sastancima
7 iznosio pretnje predstavnicima Muslimana. Za te događaje sam saznao u onom
8 trenutku kada mi je Tužilaštvo pokazalo neke od tih... dok svjedočenja o tome i
9 sama ta činjenica govori u prilog moje teze.

10 Na tom sastanku u Bratuncu 12-og, govorimo znači o 10-om, on se ponašao suprotno
11 onome kako se ponašao na tim sastancima s... koji su prethodili i sa, naravno,
12 tragičnim epilogom koji se kasnije dogodio posle tog sastanka.

13 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Jesam li u pravu ako pretpostavim
14 da, kao što ste već ranije rekli, jedna od svrha Vašeg prisustvovanja tom
15 sastanku bila je i da prenesete sažetak Vaših razgovora sa gospodinom Karadžićem
16 sa koji ste, kao što ste i sami rekli, bili u relativno dobrim odnosima u to
17 vrijeme.

18 O: Da to je isprava... ispravna konstatacija.

19 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] A na koji način ste Vi tu poruku,
20 dakle tu Karadžićevu poruku, prenijeli drugim ljudima koji su bili prisutni na
21 sastanku?

22 O: Vaša ekscelencijo, govorio sam o instrukcijama za ponašanje prema
23 civilnom stanovništvu koje se u tom trenutku zateklo ili skupljalo u Potočarima.
24 Te instrukcije sam dobio telefonom i za to postoje svjedoci u komandi Bratunačke
25 brigade. Te instrukcije sam doslovce prenio na tom sastanku. Dio instrukcija

26

27

28

29

30

1 nisam uspio prenijeti, nekih objašnjenja predsednikovih, ali mislim da sam
2 većinu onoga što je bilo relevantno za taj skup prenio. Rekao sam da me nakon
3 toga Mladić na jedan grub način prekinuo i da se sastanak na taj način završio.

4 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Danas prije podne ste na stranici
5 transkripta 26 u retku 18 i na stranici 27 u retku 20 između ostalog spomenuli
6 da je jedan od Vaših ciljeva bio da se na području Vaše jurisdikcije, ako to
7 mogu tako reći ne dogode ubojstva, odnosno na području Bratunca. Dakle, što ste
8 učinili da se taj cilj i realizira i to od strane ljudi na vojnim položajima?

9 O: Moji kontakti, Vaša ekselencijo, u tom trenutku sa vojnim strukturama
10 su bili apsolutno na nuli. Znači, ja nisam imao nikakve šanse da direktno
11 kontaktiram bilo koga od relevantnih starješina Vojske Republike Srpske koji su
12 se nalazili tu na terenu. Nisam imao nikakvu vezu sa njima. Ja sam po saznanjima
13 da postoje ekscesi i krupni događaji, kao što je recimo događaj u /nerazgovetno/
14 odnosno zemljoradničkoj zadruzi u Kravici, ja sam o tome izvijestio predsednika
15 Karadžića, uključujući sve informacije koje sam imao o zbivanjima u Bratuncu
16 vezanim, naravno, i za ta djela, kriminalna djela ubijanja ljudi i u osnovnoj
17 školi, eventualno na nekom drugom mjestu koje sam informacije imao.

18 A mogućnost da kontaktiram sa predsedn... komandantom Mladićem je bila
19 ravna nuli. Nikakav način nisam imao da sa njim kontaktiram u tom trenutku jer
20 su borbe, ofanziva i oružane borbe između srpskih snaga i muslimanskih snaga
21 koje su se probijale u pravcu Tuzle preko Konjević Polja nastavljene tih dana.
22 Dva puta sam ulazio u komandu tih dana i vidio sam da nikoga u komandi od
23 relevantnih, znači, starešina nema. Jedino koga sam zatekao tamo u toku ta dva

24
25
26
27
28
29
30

1 razgovora je jedan niži oficir za koga nisam ni znao da je uopšte da je oficir u
2 Bratunačkoj brigadi i zove se Milomir Stanojević. Nijednog drugog oficira u
3 komandi u to vrijeme nisam vidio.

4 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Gotovo da ste odgovorili i na moje
5 posljednje pitanje. No, ja ću Vam ga ipak postaviti. Jeste li u bilo kojem
6 trenutku nakon sastanka u hotelu "Fontana", jeste li se, dakle, susreli s
7 generalom Krstićem ili da li ste ga vidjeli?

8 O: Vaša ekselencijo, nikada više nakon tog susreta, a ja sam rekao da ga
9 čak nisam ni tad primijetio, nisam vidio gospodina Krstića. Ubrzo nakon ovog
10 sastanka imao sam informaciju o pokretima Vojske Republike Srpske prema sledećoj
11 enklavi u tom području, a to je područje Žepe i Višeg... ovoga... Goražda. I
12 koliko sam ja čuo od ljudi, gospodin Krstić je otišao sa vojskom sa tog
13 područja. Ja praktično nisam bio u prilici da ga sretnem niti je on u bilo kojoj
14 prilici navraćao u moju kancelariju niti ja sam ga više bilo kad vidio.

15 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Još jedno pojašnjenje. Možda sam
16 Vas danas prijepodne shvatio. Sada ste rekli da ga tijekom sastanka niste niti
17 vidjeli, a koliko se ja sjećam, danas ujutro ste nam rekli da niste vidjeli
18 nikakvu reakciju gospodina Krstića i da ništa niste čuli da bi on bio rekao na
19 tom sastanku. Dakle, kako ste mogli doći do tog zaključka ako ga tamo niste niti
20 vidjeli.

21 O: Vaša ekselencijo, primjećujem da ste ispustili iz vida jednu
22 činjenicu. Ja sam se naknadno osvjedočio da je gospodin Krstić bio na tom
23 sastanku. Apsolutno je znači tačna činjenica da je bio na sastanku. Ja se tačno
24 sjećam ko je govorio na tom sastanku. Primijetio bi i zapamtio bi da je Krstić
25 govorio, ja bi naravno znao da je on govorio. Pošto nije govorio - jedno drugo
26 ne isključuje - znači, nisam ga ni primijetio, nije ni govorio i to je odgovor

27
28
29
30

1 na Vaše pitanje. Dozvolite da... da... ovaj... ako treba neko pojašnjenje, ja ću
2 još reći. Tačno znam ko je govorio na tom sastanku. Nisam apsolutno primijetio
3 niti zapamtio, a zapamtio bih sigurno da je Krstić govorio.

4 SUDIJA SCHOMBURG: [simultani prevod] Zahvaljujem. Nemam više pitanja,
5 gospodine predsjedavajući.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem sucu Schomburgu i obraćam
7 se sucu Pocararu.

8 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.
9 Htio bih postaviti još nekoliko dodatnih pitanja gospodinu Deronjiću.

10 Kao prvo, u vezi s posljednjim pitanjem koje je upravo postavio sudac
11 Schomburg, jesam li u pravu kada kažem da 12. jula u hotelu "Fontana" su održana
12 dva sastanka; jedan neformalni sastanak u vrijeme 08.00h i 09.00h izjutra i
13 jedan službeni sastanak koji se odvijao negdje od 10 sati do podneva?

14 O: Vaša... pardon. Vaša ekselencijo, Vi ste u pravu kada ste izveli taj
15 zaključak. A, oprostite samo, ja sam rekao da nisam siguran o satnici ovog prvog
16 sastanka. Izrazio sam tu neku sumnji i kad sam davao svoj iskaz, ali ovaj drugi
17 sastanak je tačno počeo u 10 sati.

18 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Hvala.

19 Što se tiče ovog službenog sastanka, rekli ste nam da niste primijetili
20 prisustvo gospodina Krstića na tom sastanku. I objasnili ste da je on bio uzeo
21 riječ, onda biste ga bili i primijetili. Da li je to tačno? Je li također tačno
22 da ste za sudjelovanje gospodina Krstića na tom sastanku doznali na osnovi
23 zapisnika koje ste kasnije mogli vidjeti? Da li je to tačno?

24

25

26

27

28

29

30

31

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

petak, 21.11.2003.

Predmet br. IT-98-33-A

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Vaša ekscelencijo, oba vaša zaključka su potpuno tačna.

2 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Dakle, u principu ono što znate o
3 sudjelovanju gospodina Krstića na tom sastanku jest ono što ste kasnije vidjeli
4 iz zapisnika, odnosno snimki? Dakle, to je u principu ono što bi bilo tko mogao
5 vidjeti iz tih snimaka, odnosno zapisnika.

6 O: Slažem se da je to ispravna konstatacija.

7 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Ukoliko imate bilo kakve dodatne
8 informacije iz nekih drugih izvora, možete li nam to reći, dakle informacije u
9 vezi sa sudjelovanjem gospodina Krstića na tom sastanku?

10 O: Vaša ekscelencijo, nije mi pokazano niti sam ja u bilo kojoj fazi
11 vidio bilo šta vezano za Krstića, gospodina Krstića i njegovo ponašanje na tom
12 sastanku, moje dodatne informacije koje govore o nekom kretanju gospodina
13 Krstića nakon tog sastanka ukazuju na to da je on sa vojskom nastavio izvršavati
14 vojne zadatke. To je jedina informacija. Ne tvrdim da je tačna, ali to je
15 informacija koju sam do /nerazgovetno/ ja saznao.

16 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Gospodine Deronjić, htio bih sada
17 prijeći na ovaj neformalni sastanak koji se odigrao ujutro. Vi ste rekli da je
18 taj sastanak sazvaio gospodin Mladić kako bi se izvršile pripreme za ovaj
19 službeni sastanak. Da li je to tačno?

20 O: Da, to je tačno.

21 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Osim gospodina Mladića i Vas osobno,
22 rekli ste da je tamo bio gospodin Simić, gospodin Vasić i još nekoliko ljudi
23 koji su sudjelovali na tom sastanku. Možete li biti precizniji u vezi s ovih
24 nekoliko drugih ljudi? Koliko ih je bilo i da li biste mogli nekoga
25 identificirati među njima?

26

27

28

29

30

1 O: Vaša ekscelencijo, precizno da kažem, ja se sjećam gospodina
2 Davidovića. On je bio predsjednik Izvršnog odbora opštine Bratunac, a primijetio
3 sam ga na tom sastanku. Rekao sam da, u svom iskazu u koliko se ne varam, da je
4 možda bio još neko tu. Ja ostale nisam identifikovao. Većina od ljudi, vojnih
5 starešina koji su bili u Bratuncu na terenu 11-og i 12-og su za mene potpuno
6 nepoznati ljudi. Možda je neko od njih bio na tom sastanku. Ja nisam primijetio
7 i nisam ga identifikovao.

8 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Možete li biti precizniji kad
9 odgovarate na moje pitanje u vezi s tim koliko je otprilike ljudi prisustvovalo
10 sastanku?

11 O: Vaša ekscelencijo, siguran sam u pet ljudi. Znači: gospodin Mladić,
12 gospoda Simić, Vasić, Davidović i ja. To sam siguran.

13 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Dakle, ne možete reći koliko je u tom
14 trenutku ljudi bilo u prostoriji. Otprilike, da li ih je bilo 20, 30, 10? Koliko
15 je ljudi, dakle prisustvovalo sastanku?

16 O: Vaša ekscelencijo, apsolutno ne mogu govoriti. To nisu sigurno tačne
17 brojke. Ja sam samo rekao da je moguće da je još neko bio. To praktično nije bio
18 oficijelni sastanak u smislu nekog dnevnog reda, već jedan susret pred ovaj
19 oficijelni sastanak. Ulazili su tu i konobari koji su poslužili piće. Moguće je
20 da je neko od obezbeđenja Mladićevog u tom trenutku se zatekao unutra, ali od
21 relevantnih ljudi ja zaista nisam primijetio nikoga.

22 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Hvala. Htio bih Vas još pitati jeste li
23 možda primijetili da je među sudionicima bio i gospodin Krstić.

24
25
26
27
28
29
30

1 Vaša ekselencijo, ja sam gospodina Krstića upoznao prethodnih dana i
2 tvrdim da on nije bio na tom sastanku.

3 SUDIJA POCAR: [simultani prevod] Zahvaljujem. To je sve što sam htio od
4 Vas čuti. Hvala.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Dakle, mislim da je sada na redu
6 Optužba da postavlja pitanja.

7 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ima nekoliko područja
8 o kojima bih htjela postaviti pitanja.

9 Ispituje gđa Bibles:

10 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

11 P: Prvo bih Vam htjela skrenuti pažnju na vojnu akciju u zapadnoj
12 Slavoniji. Mislim da ste rekli da je to te akcije došlo 1. maja. No, da li ljeta
13 bilo 1995. godine?

14 O: Da. Ukoliko se ja dobro sjećam, to je bila akcija iz 1995. godine.

15 P: I koliko Vi znate u vezi s tom operacijom, kolone ljudi koji su
16 bježali, dakle u njima su bile žene, djeca, muškarci; čak je bilo i stoke.

17 O: Oprostite, nisam nikada rekao da sam znao precizno da li je, recimo,
18 bilo stoke tu i... To pretpostavljam da je moguće. Ja sam rekao da je pres... da
19 je meni aluzija predsednikova na te događaje bila jasna u onom smislu kako je
20 bilo opšteprihvaćeno mišljenje o događajima u zapadnoj Slavoniji, a to je da
21 je... su kolone Srba, znači vojska i civili, bježali i da su bili tučeni od
22 stane Hrvatske vojske.

23 P: U razdoblju od 1. maja 1995. do 8. ili 9. jula 1995. jeste li ikada
24 čuli predsjednika Karadžića da govori o zapadnoj Slavoniji?

25 O: Ja sam prvo čuo predsjednika Karadžića uoči tih događaja u zapadnoj
26

27

28

29

30

1 Slavoniji. Upravo je tema bila na jednom od sastanaka ili neformalnom susretu
2 gdje sm... gdje su se diskutovali događaji povodom jedne inicijative, a to je
3 inicijative predsednika Miloševića da se autoput koji prolazi kroz tu pokrajinu
4 deblokira u svrhu komunikacije Hrvatske vojske tim autoputem. Predsednik
5 Karadžić je tada iznosio svoje mišljenje o tome i ja sam ga čuo, i ono se odnosi
6 na to da je predsednik Milošević tim činom ustvari omogućio ofanzivu hrvatskih
7 snaga na to područje i da je to po njemu, kako je rekao, predaja zapadne
8 Slavonije u ruke Hrvatske vojske. To je bilo prvo što sam ja čuo, znači uoči
9 događaja, a u zapadnoj Slavoniji. Nakon događaja u Slavoniji bar na jednom
10 sastanku sam bio - ne mogu se sjetiti precizno gdje i kad - gdje se
11 komentarisalo užem rukovodstvu se... događaji u zapadnoj Slavoniji i predsednik
12 Karadžić je bio veoma ljut zbog tih događaja. Njegova ljutnja se prije svega
13 odnosila na to da se potvrdila njegova sumnja i da su u toj akciji stradao
14 veliki broj Srba uključujući i civile.

15 P: Htjela bih Vam sada skrenuti pažnju na jedno pitanje koje Vam je
16 postavio jedan od sudaca u vezi s odnosom vojnih i civilni vlasti u Republici
17 Srpskoj. U razdoblju od januara do maja 1995. jeste li poznavali generala
18 Živanovića?

19 O: U kome razdoblju, oprostite? Nisam baš precizno čuo.

20 P: 1995. godine do maja.

21 O: Da, Vaša visosti, ja sam poznao generala Živanovića. On je bio
22 komandant Drinskog korpusa, a prije nego što je tu funkciju preuzeo gospodin

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Krstić. On je bio, čini mi se, i prvi komandant na tom području koje pokriva
2 zona Drinskog korpusa.

3 P: Vi ste zapravo bili zabrinuti zbog generala Živanovića budući da ste
4 vjerovali da je on kompetentan.

5 O: Da, to je tačno. Ja sam bio veoma nezadovoljan ponašanjem gospodina
6 Živanovića u zoni koja je mene prije svega interesovala, a to je zona koju je
7 pokrivala Bratunačka brigada. Napomenuću samo da je u periodu do ovoga o kome
8 sad razgovaramo u Bratunačkoj brigadi zbog poznatih događaja oko Srebrenice već
9 bilo preko 500 žrtava. Ne bi da iznosim precizno brojeve u koje je uključuju
10 /sic/ i veliki broj civilnih žrtava na tom području. Ja sam zbog svega toga
11 smatrao odgovornim gospodina Živanovića koji se bavio nekim potpuno drugim
12 temama umjesto da se bavi onim što mu je bila osnovna funkcija i položaj koji mu
13 je to omogućavao.

14 I insistirao sam - oprostite samo da kažem - insistirao sam -

15 P: Zapravo bih Vam htjela skrenut pažnju na Vašu zabrinutost u vezi sa
16 generalom Živanovićem. I zanima me da li ste Vašu zabrinutost prenijeli
17 predsjedniku Karadžiću.

18 O: Da. U više navrata sam svoju zabrinutost prenio gospodinu Karadžiću i
19 na nekoliko neformalnih tih sastanaka ili formalnih u smislu sjednica kadrovske
20 komisije insistirao sam da se gospodin Živanović, ukoliko je to moguće, smijeni
21 sa tog položaja.

22 P: I Vi mislite da je to bilo u maju 1995. Predsjednik Karadžić Vas je
23 odveo u stranu nakon jednog sastanka i rekao Vam kako je Vaša želja ispunjena.

24 O: Da, to je tačno. Ja sam rekao da je to moguće maj mjesec; ne bih se
25
26
27
28
29
30

1 usudio precizirati datum. On me odveo u stranu malo, nakon jednog sastanka i
2 rekao da je dogovorio posle više razgovora sa gospodinom Mladićem da će ipak
3 doći do smjene generala Živanovića.

4 P: Na tom istom sastanku na kojem ste doznali da će general Živanović
5 biti zamijenjen, da li Vam je predsjednik Karadžić dao još neke informacije?

6 O: Da i to je tačno. Predsednik Karadžić me tada prvi put upoznao da će
7 se nekakva vojna akcija događati u području zaštićene zone; znači, govorim o
8 Srebrenici. Rekao mi je samo toliko i rekao mi je da to diskretno primim i da ne
9 pravim neku velik priču oko toga, već da ukoliko ja smatram za... bitnim,
10 izvršim neke pripreme da se ta akcija... da budem spremni, znači, za takvu neku
11 akciju.

12 P: Sada bih htjela pojasniti nešto što ste rekli u vezi s Vašim odnosom
13 s vojskom. Vi niste primali vojne informacije, je li tako?

14 O: To je potpuno tačno.

15 P: Vaša uloga bila je uloga političara, političkog vođe u Republici
16 Srpskoj.

17 O: I to je tačno.

18 P: A ipak, mogli ste razgovarati s predsjednikom Karadžićem o vojnim
19 pitanjima kojima se on mogao baviti.

20 O: Tačno.

21 P: Sada bih Vam htjela skrenuti pažnju na Vaš sastanak na Palama koji se
22 odigrao ili 8. ili 9. jula. Prvo bih Vas htjela pitati sljedeće. Kako je to da
23 nam možete dati datum kada se odigrao taj sastanak?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Kako mogu da Vam ga dam? Ili kako sam ga dao?

2 P: Da. Postoji li neki odnos između datuma kada se sastanak odigrao i
3 nekog drugog događaja u odnos u koji možete staviti taj sastanak?

4 O: Da, razumio sam pitanje. Postoji jedan drugi događaj s kojim sa
5 povezao taj datum. Ja sam ostavio, znači, mogućnost da nisam 100% siguran u
6 tačnost, da li je to 8-i, 9-i, dozvolite da sad kažem da je moguće 7-i ili 10-i.
7 Uglavnom, siguran sam da su to ti dani. Postoji drugi događaj iz koga sam
8 rekonstruisao sjećanje, a to je da je gospodin Borovčanin stigao sutradan ili
9 prekosutra u Bratunac i ja sam se prisjetio da je to bio i moj povod odlaska na
10 Palama i sa tim događajem sam povezao taj. U svakom slučaju razmak između ta dva
11 događaja ne može biti više od dva dana.

12 P: Ono što bih htjela pojasniti: dakle jedan od razloga za Vaš odlazak
13 na Pale bila je Vaša zabrinutost zbog dolaska Borovčanina?

14 O: Al' ne znam da li je kriv prevod. Da li... nije se radilo o
15 zabrinutosti već u... zabrinutosti za ci... vojsku koja je učestvovala na akciji
16 na Srebrenici. Poznao sam većinu tih ljudi i ja sam želi da jedna obučena
17 jedinica dođe na taj teren. Bez obzira o kakvom vojnom zadatku se radi, ja nisam
18 imao informacija o tome.

19 P: I iako ste Vi bili politički vođa, Vi ste svoju zabrinutost u vezi sa
20 vojnom operacijom mogli prenijeti predsjedniku Karadžiću da bi on na to
21 reagirao?

22 O: To je tačno. Mogao sam mu u svakom trenutku prenijeti svoje neko
23 razmišljanje o vojnim pitanjima ne ulazeći u to na koji način će predsednik to

24

25

26

27

28

29

30

1 razrešavati niti postupati.

2 P: I ovo je zapravo još jedan primjer toga kako je ta Vaša briga
3 rezultirala vojnom akcijom.

4 O: Kako je moja briga rezultirala vojnom akcijom? Ona je rezultirala
5 dolaskom gospodina Borovčanina.

6 P: Oprostite. U redu. A sada bih htjela konkretno razgovarati o slijedu
7 Vaših razgovora s predsjednikom Karadžićem 8. ili 9. jula, a konkretno bih
8 htjela da svoju pažnju usredotočite na riječi gospodina Karadžića koje ćemo
9 gledati. Dakle, prva tema razgovora se ticala zapravo svrhe vojne akcije u
10 Srebrenici. Je li tako? A dalje, iduća tema bila je u vezi sa vojnom pojačanjem
11 koje je trebalo dovesti ukoliko ta akcija bude uspješna.

12 O: Tačno.

13 P: A zatim Vas je predsjednik Karadžić pitao što vi, a mislim da je to
14 značilo vi, u množini, što namjeravate s civilima.

15 O: On je upotrijebio riječ "stanovništvo". Pretpostavljam da je mislio
16 na civile.

17 P: A Vaš odgovor je bio da ne možete predviđati.

18 O: Da, to je tačno.

19 P: Kakve su bile njegove točne riječi s tim u vezi? Recite nam po Vašem
20 najboljem sjećanju.

21 O: Po mom najboljem sjećanju ja sam već definisao te riječi. On je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 rekao: "Sve to dole ne trebate pobiti /sic/." Dodao je riječ "sve što stignete".
- 2 P: A onda je govorio o principu zapadne Slavonije?
- 3 O: I to je tačno.
- 4 P: Sada bih Vam skrenula pažnju na 12. juli i postavila bih Vam samo
- 5 jedno pitanje u vezi sa neformalnim razgovorom koji ste obavili sa generalom
- 6 Mladićem. Vi ste posvjedočili da je on iznio vulgarne komentare i o predsjedniku
- 7 Karadžiću kao i o Vama?
- 8 O: Da, to je tačno.
- 9 P: Je li on nakon toga išta učinio što biste Vi ili što ste Vi mogli
- 10 shvatiti kao ispriku za te komentare?
- 11 O: Ne. Apso...apsolutno nije ništa uradio?
- 12 P: Je li Vam nakon toga poslao doručak?
- 13 O: Pa, ja sam komentarisao to da su mi u kancelariju nakon toga neko mi
- 14 je donio ili ponudio taj doručak. Zaključio sam da je to njegov gest. Oprostite
- 15 ako sam to krivo protumačio, ali ako je to gest izvinjenja, onda je tačno da je
- 16 na neki način, recimo, se izvinuo. Ako je on poslao to.
- 17 P: Iako ste dosta dugo govorili o nekim aspektima sastanka u hotelu
- 18 "Fontana", htjela bih da porazgovaramo o jednoj konkretnoj temi za koju je
- 19 predsjednik Karadžić htio da je pokrijete na tom sastanku. Radilo se, naime, o
- 20 muškarcima zatočenim u Potočarima.
- 21 O: Da. To... to je... imao sam instrukciju oko toga.
- 22 P: I on je pitao ima li muškaraca u toj grupi koja je zatočena u
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 Potočarima.

2 O: Ne bih to formulisao tako. On je rekao otprilike - ne citiram, znači
3 - da postoji mogućnost da će se među tim civilima skloniti i neki ljudi koji su
4 eventualno vršili ratne zločine.

5 P: A to bi bili muškarci?

6 O: Naravno.

7 P: A on Vas je uputio da insistirate da se te ljude mora ostaviti tamo?

8 O: To je tačno. Navešću tačno šta mi je rekao: a da ukoliko naši
9 civilni, vojni, obavještajni organi imaju podatke o tim nekim ljudima eventualno
10 koji bi se skrili tu ili nalazili u toj grupi, da oni trebaju biti zadržani. I
11 rekao mi je da to imamo pravo po ratnim konvencijama i rekao da to javno kažem.

12 P: A sada u vezi sa cijelim tim sastanku u hotelu "Fontana", rekli ste
13 da je taj sastanak bio farsa. Hoću biti sigurna da sam to sve dobro razumjela.
14 Je li tako?

15 O: Ja sam to ponovio više puta. To je moje ubjeđenje.

16 P: Zapravo nije bilo nikakve mogućnosti izbora za te ljude koji su bili
17 zatočenu i Potočarima osim da odu iz tog područja.

18 O: Taj zaključak je Vaš zaključak i ja sam iznio okolnosti u kojima se
19 sve to dogodilo. Iznio sam da sam predočio tri varijante za koje ja smatram da
20 dvije apsolutno nisu odgovarale realnosti.

21 P: Sjećate li ste da ste ranije kazali da je osnovni razlog... zapravo
22 nije bilo iskrene namjere da oni ostanu i da je sve učinjeno u svrhu propagande,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 a da je prava svrha bila da se postigne da oni odu iz tog područja i da se to
2 područje očisti od Muslimana.

3 O: Apsolutno se sjećam svake te rečenice i to je tačno. I rekao sam da
4 je to moj zaključak i moje mišljenje.

5 P: A sada nešto u vezi sa sastankom, odnosno s dolaskom pukovnika Beare
6 13. jula u večernjim satima. Vi ste izjavili da je on došao i da je rekao da je
7 uspostavio kontakt sa tim zarobljenima te da ih treba pobiti.

8 O: Er... Nisam razumio o kom kontaktu govorite jer nije mi rekao ništa u
9 vezi sa kontaktom, u vezi sa zarobljenim, nego da je došao po instrukcijama za
10 te zarobljene.

11 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Za zapisnik: ja se pozivam na ročište o
12 odmjeravanju kazne u predmetu *Nikolić* na stranici 1548.

13 P: Sjećate li se da ste Vi svjedočili na tom suđenju, u tom predmetu?

14 O: /prevod engleskog transkripta: "Naravno."/

15 P: I rekli ste, mislim da ste rekli Vijeću ovome da je Vaše svjedočenje
16 u tom predmetu bilo tačno i istinito. Je li tako?

17 O: Istinito i tačno.

18 P: Dakle, ako ste Vi svjedočili na tom suđenju i po Vašim riječima on je
19 došao, on je uspostavio kontakt - ja sada parafraziram taj dio, ali ovo je sada
20 citat: "da je uspostavio kontakt sa tim zarobljenima i da ih treba pobiti."

21 O: Moguće da sam tako rekao. Ne smatram relevantnom činjenicom uopšte da
22 li je on sa njima kontakti... Ne vidim kako je mogao kontaktirati sa njima
23 izuzev da je zadužen za te ljude; to je bilo očigledno.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ovo se tiče direktno relevantnog dijela. Dakle, vi se slažete da je
2 on došao i da je rekao da ih treba pobiti.

3 O: To je apsolutno tačno.

4 P: A bili ste iznenađeni zato što je on tako otvoreno govorio o jednoj
5 tako osjetljivoj temi?

6 O: Da, i to sam rekao.

7 P: Ustvari, Vi ste bili toliko zabrinuti zbog toga da ste htjeli da Vaš
8 prijatelj gospodin Simić izađe iz prostorije i da ne prisustvuje tom razgovoru?

9 O: Tačno je. I to sam rekao.

10 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Časni Sude, ja više nemam pitanja. Hvala.

11 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vama, gospođo Bibles. Sada je
12 14.25h. Mislim da prije nego što damo riječ Obrani za postavljanje pitanje našem
13 svedoku, bilo bi dobro da se napravi kratka pauza, recimo 20 minuta.

14 Nastavit ćemo u 14.45h.

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

16 ... Početak pauze u 14.26h

17 ... Sednica nastavljena u 14.49h

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.

19 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Ima li Obrana pitanja za svedoka?

20 G. PETRUŠIĆ: Hvala Vam, gospodine predsjedavajući na datoj reči. Odbrana
21 će imati nekoliko pitanja za gospodina Deronjića vodeći računa o vremenu koje je

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Veće odredilo za ovo.

2 Ispituje g. Petrušić:

3 P: Gospodine Deronjiću, pre svega dobar dan. Moje ime je Nenad Petrušić
4 i ja predstavljam Odbranu generala Krstića u ovom procesu.

5 O: Dobar dan, gospodine Petrušiću.

6 P: Opšti utisak koji Odbrana može da izvuče tokom Vašeg današnjeg
7 svedočenja, a imajući i saznanja o tome da ste Vi od 1987., odnosno 1988. godine
8 /sic/, pa do danas. 2003. godine u više navrata imali razgovore, intervjuje sa
9 tužiocem. Dakle, opšti utisak je da ste Vi izuzetno dobro obavešten čovek o
10 dešavanjima na tom prostoru. Ono što mene konkretno zanima period 1995. godine,
11 odnosno Srebrenica, događaji koji su se desili u Srebrenici pre, odnosno nakon
12 njenog pada 1995. godine u julu. Da li sam u pravu?

13 O: Uvaženi gospodine, rekli ste od 1988., ako se ne varam. Mislili ste,
14 pretpostavljam, na 1998. godinu.

15 P: Da, hvala na ispravci. U svakom slučaju, radi se o periodu od 1998.
16 do danas.

17 O: Da, to je tačna konstatacija da sam u više navrata razgovarao sa
18 predstavnicima Tužilaštva ovog uvaženog Suda i da sam u mjeri u kojoj sam to
19 objasnio Tužilaštvu upoznat sa događajima u Srebrenici. Ja nisam preskočio
20 nijedan detalj. Mislim da sam precizno, gotovo satnicu svog ponašanja i
21 vezanosti za taj događaj u potpunosti iznio Tužilaštvu. U kojoj je mjeri to
22 "izuzetno" poznavanje ili ne, ja ne mogu izlije... iznijeti zaključak. Postoje
23 stvari koje meni nisu do kraja poznate. Ja sam rekao one koje su mi apsolutno
24 poznate.

25 P: /nerazgovetno/ ...sve sastanke koje ste imali, Vi ste se na neki
26 način pripremali, razgovarali sa ljudima, osvežavali svoje pamćenje o svemu
27 onome što se dešavalo u tom vremenu. Da li to možemo uzeti kao konstataciju, kao

28
29
30

1 tačnu konstataciju?

2 O: U velikoj mjeri Vaša konstatacija je tačna. Ja ću samo reći da jesam
3 osvježavao pamćenje u različitim etapama tih razgovora, ali da sam veoma mali -
4 ja bih rekao čak nikako - sa direktnim učesnicima u tom događaju razgovarao na
5 tu temu. Znao sam da će biti prilike da o tome kažem šta ja sam vidio i u čemu
6 sam učestvovao jer nisam želio ni na kakav način da druge uplićem u ono što se
7 dogodilo.

8 P: O Vašim saznanjima o delovanju generala Krstića u tom vremenu, Vi ste
9 odgovarali na pitanja poštovanih sudija ovog Veća. Mene zanima da li ste
10 naknadno u svojim istragama, ako se to može tako nazvati, koje ste imali došli
11 do bilo kojih saznanja, izvora iz druge ruke, na bilo koji posredan način o
12 učešću generala Krstića u - da upotrebim zakonski termin - zločinima koji su se
13 desili nakon pada Srebrenice?

14 O: Uvaženi gospodine Petrušiću, u godinama nakon tog događaja, u onoj
15 mjeri u kojoj sam imao mogućnosti dosta sam informacija prikupio o tim
16 događajima. Nikada nisam naišao na podatak niti činjenicu koja govori o učešću
17 gospodina Krstića u onome što ste Vi ispravno nazvali "zločinom koji se desio
18 nakon pada Srebrenice".

19 P: Gospodine Deronjiću, ja ću se kratko sad pozabaviti jednom drugom
20 temom, a to je sastanak u hotelu "Fontana" 12. jula 1995. sa početkom u 10.00
21 sati. Na taj sastanak Vi dolazite sa instrukcijom od tadašnjeg predsednik
22 Karadžića, koju ste primili uveče putem telefona, da iznesete kao mogućnost
23 jednu od tri opcije. Prva je da civilno stanovništvo ostane, druga je da ode sa
24 tog prostora i treća je da ode u treće zemlje. Redosled ovih varijanti nije

25

26

27

28

29

30

1 bitan u mom pitanju. Moje pitanje je: da li je posledica sa tog sastanka bila
2 jedna od primene ove tri mogućnosti? Da li je, dakle, postupljeno po jednoj od
3 ove tri mogućnosti da su civili iz Potočara transportovani, deportovani,
4 prisilno transferisani? Koji ćemo zakonski termin upotrebiti to je stvar ovog
5 Veća. Ali pitam Vas da li je, dakle, ispoštovana jedna od ove tri opcije.

6 O: Da, to je tačno. Ispoštovana je jedna od ove tri opcije o kojima
7 govorite.

8 P: Gospodine Deronjiću, ukoliko dozvoli Veće, a Tužilaštvo ne bude
9 stavilo prigovor, ja ću Vam postaviti jedno pitanje – pošto ste Vi u svojim
10 intervjuima koje ste davali u svedočenju koje ste iznosili u predmetu *Nikolić*,
11 iznosili, pa i dana dosta zaključaka – ja ću Vas upitati šta je Vaš utisak?
12 Zašto general Krstić nije govorio na tom sastanku, pa ga Vi niste ni primetili?

13 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude. Mislím da je
14 gospodin Deronjić rekao kako je samo jedanput prije toga upoznao gospodina
15 Krstića, tako da je ovdje riječ o vrlo snažnoj spekulaciji.

16 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine odvjetniče, ja se pitam da li
17 ovdje svjedok doista može još bilo šta reći nakon što je odgovorio na mnoga
18 pitanja sudaca s tim u vezi.

19 G. PETRUŠIĆ: Prihvatiću Vašu sugestiju, gospodine predsjedavajući.

20 P: Gospodine Deronjiću, 13-og navečer dolazi pukovnik Beara sa jasnom
21 instrukcijom sa vrha da te ljude treba pobiti. To ste izjavili, to nije sporno.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, to je tačno.

2 P: Na transkriptu u predmetu *Nikolić* u kome ste svedočili, na strani
3 56... 1563, na pitanje tužioca da li Vam je Beara rekao bilo šta što bi ukazalo
4 na to da je on taj čovek o kome je Karadžić govorio, Vaš odgovor je bio sledeći:
5 "Nisam bio u stanju da izvučem taj zaključak, odnosno nisam bio u stanju da
6 napravim direktnu vezu jer je instrukcija predsednika Karadžića bila da
7 zatvorenici trebaju biti poslani u pravcu Zvornika ili Bijeljine, kako sam ga
8 razumeo. A on je počeo govoriti da će zarobljenici biti pobijeni upravo ovde. Da
9 budem siguran, u jednom momentu je rekao: 'Imam naređenje s vrha.' Ne znam na
10 koga je mislio. Nije pomenuo bilo koja imena, ali ja mislim da je instrukcija
11 mogla doći ili od Glavnog štaba ili od gospodina Karadžića." Da li je to tačno,
12 gospodine Deronjiću?

13 O: To je tačno, gospodine Petrušiću. Ja sam tako izjavio i to je tačno.

14 P: U istom to zapisniku, gospodine Deronjiću, na strani 1569, na pitanje
15 tužioca Vi odgovarate: "Ukoliko je Karadžić prema... preneo naređenje Beari,
16 onda su mi te namere sasvim jasne zato što je govorio o ubijanju tih ljudi. Nije
17 imao nikakve instrukcije niti... nikakve instrukcije koje bi pokazale da je
18 Karadžić" - dakle, Vi kažete da niste imali "nikakve instrukcije koje bi
19 pokazale da je Karadžić dao takvo naređenje Beari"? Da li je to, gospodine
20 Deronjiću tačno?

21 O: Tačno.

22 P: Gospodine Deronjiću, ja bih se sad vratio na sastanak 8., odnosno
23
24
25
26
27
28
29
30

1 9. aprila... pardon, jula na Palama koji ste imali sa gospodinom, tadašnjim
2 predsednikom, Karadžićem u koji... na kome Vam je rekao o primeni principa
3 zapadna Slavonija.

4 G. PETRUŠIĆ: Zamolio bih poslužitelja da dokazni predmet iz predmeta
5 *Tužilac protiv generala Krstića* u pretresnoj fazi, dokazni predmet 432 stavi
6 na... na grafoskop, a gospodinu Deronjiću dâ srpsku verziju ovog predmeta.

7 P: Gospodine Deronjiću, dobićete srpsku verziju ovog predmeta.

8 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Molim Vas, možete li nam ponoviti broj
9 dokaznog predmeta.

10 G. PETRUŠIĆ: Broj dokaznog predmeta je OTP 432. To je naređenje.

11 [Žalbeno veće i sudski savetnik većaju]

12 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sada možemo vidjeti ovaj dokazni
13 predmet.

14 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, dozvolite mi da nastavim sa... i
15 da postavim pitanje.

16 P: Gospodine Deronjiću...

17 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Izvolite.

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Gospodine Deronjiću, u poslednjem stavu ove naredbe stoji: "U skladu
20 sa naređenjem Republike Srpske izdato je naređenje svim borcima... svim borbenim
21 sastavima koja učestvuju u borbenim dejstvima oko Srebrenice da pruže maksimalnu
22 zaštitu i sigurnost svim pripadnicima UNPROFOR-a, civilnom muslimanskom
23 stanovništvu. Potčinjenim jedinicama naredite da se suzdržavaju od razaranja
24 civilnih ciljeva ukoliko na to ne budu prinuđeni usled jakog otpora
25 neprijatelja. Zabranite paljenje stambenih objekata. Prema civilnom stanovništvu

26

27

28

29

30

1 i ratnim zarobljenicima postupajte u skladu sa Ženevskim konvencijama od 12.
2 avgusta 1949. godine." Gospodine Deronjiću, ova naredba koja prenosi naredbu
3 predsjednika Karadžića izdata je u 23.50h, 9. jula 1995. godine. Imajući u vidu
4 ovaj njen posljednji stav, znači li to da u noćnim satima, da li se može
5 zaključiti da u ovom vremenu predsjednik Karadžić odustaje od principa zapadne
6 Slavonije onako kako ste to Vi shvatili u prepodnevnom satima tog istog 9. ili
7 8. jula?

8 O: Da, gospodine Petrušiću, pretpostavljam da se takav zaključak može
9 izvući da se razvoj događaja odvijao na neki drugačiji način i da predsjednik
10 izdaje naređenja o tome.

11 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, Odbrana bi ovim završila
12 ispitivanje gospodina Deronjića. Zahvaljujem.

13 [Žalbeno veće veća]

14 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem predstavniku Obrane i pitam
15 da li se svjedok može povući.

16 GĐA BIBLES: [simultani prevod] Časni Sude, htjeli bismo pokrenuti jedno
17 pitanje u vezi s ovim posljednjim pitanjima, i to pogotovo što je ovaj svjedok
18 odgovarao u vezi sa stanjem svijesti predsjednika Karadžića u vezi s ovim
19 dokumentom koji on očigledno nije ranije poznavao. Časni Sude, mi mislimo da
20 imamo pravo zatražiti da se cijeli taj odgovor izbriše iz zapisnika.

21 [Žalbeno veće veća]

22 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospođo Bibles, ja bih htio odgoditi
23 naš nalog nakon što se budem konsultirao sa svojim kolegama po ovom pitanju.

24

25

26

27

28

29

30

1 obavijestiti da je gospođa Bibles ovdje bila zato što je ispitivala gospodina
2 Deronjića. I ona traži dopuštenje da sada izađe iz sudnice. A gospodin McCloskey
3 će voditi iduća dva svjedoka i molim dozvolu da on ovdje zamijeni gospođu
4 Bibles.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Ovo je u redu. Želim zahvaliti gospođi
6 Bibles za posao koji je obavila.

7 Sada bih htio pozvati idućeg svjedoka, odnosno gospodina Dragana
8 Obrenovića.

9 [Žalbeno veće i sudski savetnik većaju]

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zamolit ću pažnju zastupnika prije nego
11 što dođe idući svjedok. Razgovarao sam sa svojim kolegama u Vijeću i ne smatramo
12 da treba iz zapisnika izbrisati odgovor na pitanje koje je postavio zastupnik
13 Obrane u vezi s ovim konkretnim dokaznim predmetom.

14 Nakon što sam to rekao, moram ovim stranama ponoviti da će Vijeće vrlo
15 ozbiljno razmisliti o tome kakvu će težinu pridati i samom dokumentu kao i
16 odgovoru svjedoka. Dakle, dijalog između odvjetnika i gospodina Deronjića neće
17 se izbrisati iz zapisnika.

18 [Svedok je ušao u sudnicu]

19 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sada ćemo zamoliti gospodina
20 Obrenovića da kaže svečanu izjavu.

21 Gospodine Obrenoviću, da li me čujete?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Čujem Vas, časni Sude.

2 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Prije no što Vas zamolimo da pročitate
3 svečanu izjavu, želim reći da imate ovdje pravnog zastupnika koji Vas zastupa u
4 sudnici i zamoliću gospodina Dušana Sljepčevića da se predstavi.

5 Da li me čujete?

6 G. SLIJEPCHEVIĆ: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

7 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine Slijepčević, htio bih ponovo
8 naglasiti u skladu s našom praksom da Vi možete intervenirati u vezi s pravima
9 Vašeg klijenta, ali ne u vezi s činjeničnim temeljem njegovog svjedočenja.

10 S sada ću zamoliti svjedoka, gospodina Obrenovića da pročita svečanu
11 izjavu koju mu pruža poslužitelj. Izvolite.

12 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
13 osim istine.

14 SVEDOK: DRAGAN OBRENOVIĆ

15 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine Obrenović, sada će Vam
16 pitanja postavljati zastupnik Obrane, a nakon toga je moguće da će Vam pitanja
17 postavljati i tužitelj.

18 Sada dajem riječ odvjetnik. Vidim da je ustao gospodin Sepenuk.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ispituje g. Sepenuk:
2 [Branilac ispituje putem prevodioca]
3 P: Dobar dan, gospodine Obrenović. Ja sam Norman Sepenuk i ja ovdje sa
4 gospodinom Petrušićem zastupam gospodina Krstića. Znam da ste nedavno svjedočili
5 u predmetima koji se tiču gospodina Blagojevića i gospodina Jokića? Da li je to
6 tačno?
7 O: Tačno, gospodine.
8 P: Svjedočili ste više dana u mjesecu oktobru ukoliko sam to tačno
9 shvatio?
10 O: Da.
11 P: Gospodine Obrenović, sva pitanja koja su Vam postavljena na tom
12 suđenju, kada bi Vam bila ponovno postavljena danas ovdje, da li biste Vi na
13 njih odgovorili istim odgovorima?
14 O: Da.
15 G. SEPENUK: [simultani prevod] Časni Sude, to je sve što sam imao za
16 reći.
17 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine odvjetniče.
18 Pretpostavljam da će onda prethodno svjedočenje se smatrati dijelom našeg
19 zapisnika.
20 G. SEPENUK: [simultani prevod] Da.
21 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Dakle, više nemate namjeru ispitivati?
22 G. SEPENUK: [simultani prevod] Ne. Sve što smo htjeli čuti sada je već
23 ušlo u zapisnik. Gospodin Farrell je inzistirao na jednom dijelu svjedočenja, mi
24 na drugom dijelu svjedočenja, iznijet ćemo našu argumentaciju u odnosu na
25 određene dijelove svjedočenja.
26 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem.
27 Koliko sam shvatio Tužiteljstvo također nema namjeru ispitivati
28
29
30

1 svjedoka, koliko to mogu zaključiti iz Vaših pismenih podnesaka.

2 G. FARRELL: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Onda iz toga mogu zaključiti... Osim
4 ukoliko moji kolege nemaju nikakvih pitanja.

5 [Žalbeno veće i sudski savetnik većaju]

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Oprostite.

7 G. FARRELL: [simultani prevod] Ukoliko bih mogao pojasniti jedno
8 pitanje? Koliko sam shvatio, namjera Obrane je da se svjedočenje ovog svjedoka
9 nudi na usvajanje po jednom pitanju, a mi imamo namjeru to učiniti po drugom
10 dijelu svjedočenja. No, budući da je gospodin Sepenuk rekao sve što je trebalo
11 reći, ja nemam namjere dalje postavljati bilo kakva pitanja.

12 SUDIJA MERON: /nedostaje simultani prevod/

13 G. FARRELL: [simultani prevod] Dakle, ja samo tražim da se relevantni
14 dijelovi svjedočenja uvrste u spisak /prevod engleskog transkripta: "U skladu s
15 pravilom 89(F)"/. Mi imamo relevantne dijelove svjedočenja ovdje spremne tako da
16 se mogu ponuditi na usvajanje i odsad bi oni trebali biti službeni dio našeg
17 zapisnika.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. SEPENUK: [simultani prevod] Mi bismo htjeli učiniti to isto. Mi smo
2 naš podnesak po pravilu 115 dostavili tako što je u njegovom prilogu bio
3 neslužbeni oblik zapisnika. A mi bismo sada htjeli dostaviti taj isti dio
4 zapisnika u službenom obliku.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] To je potpuno isti tekst?

6 G. SEPENUK: [simultani prevod] Da.

7 SUDIJA MERON: [simultani prevod] U redu.

8 Ima li nekakvih razloga zašto ne bismo sada mogli zamoliti gospodina
9 Obrenovića da ode?

10 G. FARRELL: /prevod engleskog transkripta: "Ne. Hvala Vam, časni Sude."/

11 G. SEPENUK: [simultani prevod] Nema.

12 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Dakle, gospodine Obrenović, možete sada
13 ići.

14 SVEDOK: Hvala Vam, časni Sude.

15 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam. Možete ići.

16 [Svedok se povlači]

17 [Žalbeno veće i sudski savetnik većaju]

18 [Svedok je ušao u sudnicu]

19 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Pretpostavljam da ste Vi gospodin Momir
20 Nikolić. Da li me čujete?

21 SVEDOK: Čujem Vas, časni Sude, da, ja sam Momir Nikolić.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Koliko sam shvatio, ovdje je
2 prisutan i Vaš odvjetnik. Zamolit ću gospodina Stefana Kirscha da se predstavi.

3 G. KIRSCH [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Moje ime je Stefan
4 Kirsch. Ja sam subranitelj gospodina Nikolića, a ovdje sa mnom je /u engleskom
5 transkriptu: "Vesna Anić"/, moja prevoditeljica.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem. Gospodine Kirsch, kao što
7 znate, Vi možete intervenirati u vezi s pravima Vašeg klijenta, ali ne u vezi s
8 činjeničnim temeljem njegovog svjedočenja.

9 Gospodine Nikolić, zamolit ću Vas sada da pročitate svečanu izjavu koju
10 Vam je pružio poslužitelj.

11 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
12 osim istine.

13 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. Izvolite sjesti.

14 Kao što znamo, gospodin Momir Nikolić ovdje se pojavljuje kao svjedok za
15 pobijanje dokaza, i to svjedok Tužiteljstva. I sada molim tužitelja da nastavi.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala i dobar dan, časni Sude. Želim
17 dobar dan i Obrani gospodina Krstića.

18 Ispituje g. McCloskey:

19 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

20 P: Dobar dan, gospodine Nikolić. Gospodine Nikolić, da li se sjećate da
21 ste nekoliko dana svjedočili na suđenju gospodinu Jokiću i gospodinu
22 Blagojeviću?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, gospodine tužioče, sjećam se da sam svjedočio osam dana u ovoj
2 ili jednoj od ovih sudnica.

3 P: Sjećate li se da ste na raspravi povodom odmjeravanja Vaše kazne, da
4 ste spomenuli i nekoliko navrata Vaše svjedočenje na tom suđenju?

5 O: Da. Sjećam se te sjednice i te rasprave. Pomenuo sam moje
6 svjedočenje. I na toj sjednici sam, između ostalog, pojasnio Pretresnom vijeću
7 dva pitanja za koja sam smatrao da ih treba pojasniti. Naravno, mogu da Vam
8 pomenem dva pitanja o kojima se radilo, ako Vas to zanima.

9 P: To u ovom trenutku ne treba biti detaljno. No, usto imam još jedno
10 ili dva pitanja. Kada bi se Vama u principu postavila ista pitanja koja su Vam
11 postavljena i na suđenju, da li bi Vaši odgovori na ta pitanja bili isti?
12 Naravno, pri čemu valja uzeti i ova pojašnjenja koja ste dali?

13 O: U principu da, gospodine tužioče, pitanja na koja sam odgovorio u
14 toku svog svjedočenja i dodatna pojašnjenja po tim pitanjima bi bili odgovor
15 na... odnosno kompletan odgovor na ta dva postavljena pitanja meni. I, naravno,
16 ja sam i tada i hoću i sada to da kažem u cilju pojašnjenja jednog od tih
17 pitanja ponudio tada Pretresnom vijeću dokumenta, odnosno, grupu dokumenata koje
18 ja i sada imam kod sebe i nudim, takođe, sada ta dokumenta koji mogu poslužiti
19 kao potvrda mog istinitog svjedočenja.

20 P: Zahvaljujem, gospodine Nikolić.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nemam više ništa, časni Sude.

22 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Dakle, pretpostavljam da svjedočenje
23 gospodina Nikolića sa suđenja se uvrštava u spis za saslušanje pred ovim Sudom.

24

25

26

27

28

29

30

1 I pretpostavljam da nemate više pitanja.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je tačno, gospodine predsjedavajući.

3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine McCloskey.

4 Sada se okrećem Obrani. Koliko sam shvatio iz Vašeg pismenog podneska,

5 Vi nemate namjeru voditi unakrsno ispitivanje.

6 G. SEPENUK: [simultani prevod] To je tačno, časni Sude.

7 Međutim, imam jedan komentar. Gospodin Nikolić je na kraju ovoga što je

8 danas rekao, rekao da ima jedan broj dokumenata. Međutim, nisam sasvim siguran

9 da li su ti dokumenti uvršteni u spis ili ne.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodine Farrell, nisam sasvim siguran

11 želimo li se sada baviti time, ali možete odgovoriti vrlo kratko.

12 G. FARRELL: [simultani prevod] Pa, časni Sude, ja mogu to vrlo kratko

13 reći, no to ni na koji način nije važno za ovo svjedočenje koje se ovdje danas

14 odvija.

15 G. SEPENUK: [simultani prevod] Časni Sude, to je za mene dovoljno.

16 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala. U redu. S obzirom na okolnosti,

17 onda ću zahvaliti gospodinu Nikoliću. Možete se povući, gospodine Nikoliću.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svedok se povlači]

2 [Žalbeno veće veća]

3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] htio bih se posavjetovati s
4 prevoditeljima o tome kako ćemo nastaviti s radom. Ako su prevoditelji umorni,
5 sada možemo imati pauzu. A ako ne, onda ćemo nastaviti s usmenom argumentacijom
6 u vezi sa težinom koju treba pridati dokazima koje su obje strane predložile na
7 usvajanje. Dakle, radit ćemo još 30 minuta, plus 30 minuta. Da li bi Vam bilo
8 draže da imamo pauzu?

9 Ne čujem nikakav odgovor.

10 Dakle, želite pauzu. U redu, imat ćemo pauzu.

11 Nastavit ćemo u 16.00h.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

13 ... Početak pauze u 15.35h

14 ... Sednica nastavljena u 16.06h

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

16 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

17 Vidim da Obrana želi nešto reći.

18 G. SEPENUK: [simultani prevod] Da, časni Sude. Tiče se svjedočenja
19 gospodina Butlera, vojnog vještaka Tužiteljstva. Ukratko govoreći, Tužiteljstvo

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je vrlo nedavno, 18. novembra podnijelo zahtjev temeljem pravila 68 kojim traži
2 usvajanja svjedočenja gospodina Butlera. Budući da je gospodin Butler još
3 nedavno svjedočio u predmetu *Blagojević i Jokić* po pitanju izraza što znači "ono
4 tamo gore", dakle, radilo se o, da li to znači području u kojem se vodi bitka
5 ili, pak, mjesto u blizini ekonomije Branjevo i Doma kulture u Pilici gdje su
6 izvršena pogubljenja. Gospodin Obrenović je sada rekao da izraz "tamo gore"
7 znači zapravo borbenu zonu, mjesto gdje su se vodile borbe sa kolonom Bošnjaka
8 Muslimana, te da je kašnjenje ljudi iz Bratunca se dogodilo tamo, da su oni tamo
9 zakasnili, a ne na mjesto zločina. Gospodin Butler je zapravo zaključio da
10 postoji slaganje za to na osnovi dokaznog materijala.

11 No, mislim da Tužiteljstvo se s tim još uvijek u potpunosti ne slaže već
12 oni još uvijek vjeruju da je gospodin general Krstić zapravo poslao trupe
13 Bratunačke brigade da pomognu pri izvršavanju pogubljenja. Mi to i dalje jako
14 osporavamo. No, mislim da je to jedan od aspekata predmeta za koji sada možemo
15 reći da Tužiteljstvo priznaje da postoji razuman zaključak iz svjedočenja, a s
16 tim se slaže i gospodin Butler. Stoga, časni Sude, mi zahtijevamo da se uvede
17 svjedočenje gospodina Butlera po pravilu 115, a uz Vaše dopuštenje mi bismo to
18 učinili bilo u srijedu ili četvrtak. Trebat će nam sam jednu minutu ili dvije.
19 Htjeli bismo postaviti gospodinu Butleru ista pitanja kao i gospodinu Obrenoviću
20 i gospodinu Nikoliću, a mislim da je to i postupak s kojim se Tužiteljstvo
21 slaže.

22 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Sepenuk. Mi smo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 čuli Vaš usmeni zahtjev za usvajanje svjedočenja gospodina Butlera iz predmeta
2 *Tužitelj protiv Blagojevića* u spis, pa ću se sada obratiti gospodinu Farrellu
3 koji će nam potvrditi da li se Vi stvarno s tim slažete.

4 G. FARRELL: [simultani prevod] Da, časni Sude. Gospodine
5 predsjedavajući, gospodin Sepenuk je razgovarao o tome sa mnom. Postoje dva
6 aneksa, Aneks A i B, koji su podneseni kao dodatni dokazni materijal 18.
7 novembra i mi nemamo prigovora da se ta dva aneksa prezentiraju kao svjedočenje
8 iz predmeta *Blagojević*, te mi ćemo to potvrditi na isti način, na sličan način
9 kao i danas.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Farrell.

11 U ime vijeća ja mogu reći da odobravamo ovaj Vaš zahtjev te, gospodine
12 Sepenuk, htio bih na samome početku našeg ročišta o meritumu, u srijedu ujutro,
13 da se uvede ovo svjedočenje kako je već i prihvaćeno u spis.

14 G. SEPENUK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

15 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sada ćemo prijeći na zadnju fazu
16 današnjega posla, naime na usmenu argumentaciju strana u postupku. Pa ćemo se
17 obratiti objema stranama u postupku da iznesu svoje argumente o težini i
18 vjerodostojnosti usvojenog dokaznog materijala i materijala u pobijanju dokaza.
19 Najprije ću dati riječ Obrani, a nakon toga Tužiteljstvu.

20 Moram podsjetiti obje strane da svaka ima na raspolaganju 30 minuta za
21 iznošenje svoje argumentacije. Gospodine odvjetniče, htio bih Vam skrenuti
22 pažnju na sljedeće: ako želite bilo koji dio od svojih 30 minuta koje imate na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 raspolaganju rezervirati za repliku kasnije, molim Vas planirajte to i recite
2 mi.

3 G. SEPENUK: /prevod engleskog transkripta: "Želio bih rezervirati 10
4 minuta, časni Sude."/

5 PREVODILAC: Obrana nema uključen mikrofon.

6 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Sada ćete govoriti 20 minuta.

7 G. SEPENUK: [simultani prevod] Oprostite, ovdje imam još jedan stalak.
8 Mislim da je Tužiteljstvo mislilo da će oni govoriti prvi, pa su mi uzeli
9 stalak. No, mislim da nije sasvim potrebno... ali ako ga mogu dobiti.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Vidim da ovdje ne govorimo o ratnom
11 zločinu krađe stalka.

12 Gospodine Sepenuk, sada imate na raspolaganju 20 minuta, a nakon tužioca
13 ćete imati još 10 minuta. Dakle, sada je 16.10h; imate vremena do 16.30.

14 G. SEPENUK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Htio bih početi sa
15 svjedočenjem gospodina Deronjića. Raspravno vijeće u točki 60 /u engleskom
16 transkriptu: "360"svojega mišljenja je reklo da je po svemu sudeći Tužiteljstvo
17 izgradilo svoju tezu na teoriji da je plan pogubljenja Bošnjaka Muslimana iz
18 Srebrenice razrađen u kasnim satima 11. jula i ranim jutarnjim satima 12. jula
19 1995. godine. A ja uz dužno poštovanje da ništa od onoga što se danas dogodilo
20 ovdje ne podupire taj nalaz Vijeća o genocidu. To je zapravo važna i bitna stvar
21 jer to treba ostaviti na ovakvo svjedočenje na koje se Tužiteljstvo oslanja kao
22 kod gospodina Deronjića. Jedan jedini razgovor 8. ili 9. jula sa predsjednikom
23 Karadžićem, prema riječima gospodina Deronjića, u kojem su rečene riječi "sve ih
24
25
26
27
28
29
30

1 treba pobiti" Tužiteljstvo ovoga Suda nastoji pretvoriti u genocidni plan da se
2 unište Muslimani kao grupa. To naprosto ne može biti.

3 Dakle, radi se o samo jednome razgovoru koji je bio tentativan, koji je
4 bio proizvoljan i koji je ovisio o tome što će se događati ukoliko stvarno dođe
5 do zauzeća Srebrenice te je napravljena usporedba sa zapadnom Slavonijom. Ja
6 nisam stručnjak za situaciju u zapadnoj Slavoniji, ali shvaćam da se radilo o
7 bijegu civila i vojske zajedno, o bijegu iz zapadne Slavonije, te da je to u tim
8 okolnostima to smatrano legitimno, ali ipak nije bilo legitimno. No, smatralo se
9 legitimnim da se ti ljudi mogu granatirati i pobiti.

10 No, radi se o jednome razgovoru, a zapravo nikada se ništa nije ni
11 dogodilo jer već sljedećega dana, 9. jula 1995. imamo pismo generala Tolimira
12 koje se konkretno poziva na predsjednika Republike Srpske, predsjednika
13 Karadžića, dakle, koji izdaje naređenja da se suzdrže od gađanja civila,
14 spaljivanja civilnih objekata, da se usredotoče na zaštitu ratnih zarobljenika i
15 civila i to u skladu za Ženevskom konvencijom iz 1949. godine.

16 Dakle, kako je rekao gospodin Deronjić, oni nisu voljeli njegove
17 odgovore, pa su uložili prigovor. No on se uistinu predomislio već dan poslije i
18 nema ništa kontroverzno u ovome pismu. Radi se, dakle, samo o jednome razgovoru
19 koji je bio privremen, proizvoljan i mislim da mu stvarno treba pridati jako
20 malu težinu, ako uopće ikakvu. Časni Sude, ja to tvrdim uz dužno poštovanje.

21 Onda dalje govorimo o razgovoru. To je sastanak u hotelu "Fontana".
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Predsjednik Karadžić - oprostite - daje zapravo tri mogućnosti izbora
2 gospodinu Deronjiću. Jedna je da pusti te ljude da odu ili da ih se ostavi tu,
3 ili pak ako žele da odu u neku treću zemlju.

4 Možda je stvarno postojala takozvana dimna zavjesa. Kada sam ja u
5 početku vidio svjedočenje gospodina Deronjića prije više mjeseci - a mi tvrdimo
6 da ga nismo dobili i to predstavlja kršenje pravila 68 i na kraju je naš zahtjev
7 bio odbačen, pa smo tražili da se po pravili 115 uvede taj dokaz - mi ipak
8 tvrdimo da je ovo bilo sve u redu, da nije bilo nikakve varke, nikakve dimne
9 zavjese. Mi smo već rekli da nećemo iznositi argumentaciju o nasilnom
10 premještanju ljudi zato što smo slijedili rezoniranje iz predmeta *Delalić* pred
11 Žalbenim vijećem zato što postoji puno dokaznog materijala koji zapravo govori
12 suprotno. I to je naprosto to. Mi to govorimo uz oklijevanje zato što mislimo da
13 postoji velika količina dokaznog materijala koja govori o tome. Mi tu
14 argumentaciju ne iznosimo i pogotovo ne sada. Uzevši o obzir činjenicu da je
15 gospodin Deronjić sada se vratio zapravo korak unatrag i porekao dio svojega
16 svjedočenja i sada kaže da je to bila dimna zavjesa. Ja ću to onda prihvatiti.
17 Stvarno i jest postojala dimna zavjesa i to zato što je general Mladić zapravo
18 stvorio situaciju da su civili morali otići. I to je ta dimna zavjesa. Nije se
19 uopće radilo o nikakvoj varci, o ubijanjima. Nikakvoga spominjanja nije bilo da
20 se zapravo tu prikriva mogućnost ubijanja. Kako piše u pismu od 9. jula

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ubojstava nije trebalo biti. Plan za ubijanje, ako ga tako možemo nazvati, nije
2 bio razrađen, kako kaže Raspravno vijeće do 11. ili 12. jula najkasnije, kada je
3 otkriveno da se muškarce odvaja od grupe u Potočarima i potom, naravno dok je
4 kolona Muslimana Bošnjaka bježala prema Tuzli.

5 Opet, činjenice govore za sebe. Civilima nikada nije ništa loše
6 učinjeno. Oni su prebačeni na sigurno mjesto i to, izgleda, baš po naređenju
7 generala Krstića koji je rekao da im ne smije ni dlaka sa glave faliti. A to
8 znači da general Krstić nije imao nikakva udjela u svemu tome. On je bio
9 nevidljiva osoba. Deronjić se čak ni ne sjeća da je on bio na sastanku dok nije
10 vidio videosnimku tog sastanka.

11 E, onda dolazimo na večer 13. jula, odnosno dan 13. jula kada imamo
12 dolazak gospodina Beare. Gospodin Beara morao je doći od generala Mladića, a ne
13 od predsjednika Karadžića i mi smo zapravo saželi argumentaciju o toj točki i
14 ona je već prezentirana ovome uvaženom Sudu u našem odgovoru na podnesak
15 Tužiteljstva. Mislím da ne bih trebao trošiti vrijeme i to čitati, ali mi smo
16 već rekli, a gospodin Petrušić je ustanovio zajedno sa gospodinom Deronjićem da
17 nije imao nikakvih podataka koji bi pokazali da je Karadžić gospodinu Beari
18 izdao kakvo naređenje, a nama je očigledno da je pukovnik došao po zadatku iz
19 Glavnog štaba što nije imalo nikakve veze između gospodina Deronjića i gospodina
20 Karadžića 8. ili 9. jula. Dakle, zapovijed je došla sa vrha. A to znači od
21 generala Mladića, a ne predsjednika Karadžića. Jer da je predsjednik Karadžić

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izdao takvo naređenje Beari, on bi ga jednostavno slijedio, on bi ga ispunio.
2 Jer Deronjić je rekao: "Ne, ne možete pobiti ove zarobljenike u Bratuncu." I
3 onda je Beara popustio. Dakle, mislim da se još jedanput o konkluzivnom
4 zaključku /kako je prevedeno/ da je zapravo general Mladić bio taj, a ne
5 predsjednik Karadžić koji je izdao naređenje.

6 Sada bih rekao nešto o svjedočenju gospodina Obrenovića koje je usvojeno
7 temeljem pravila 115. Ovo je jedan od najvažnijih dijelova izvođenja naših
8 dokaza. Mi naime čvrsto vjerujemo da general Krstić nikada nije izdao nikakvu
9 zapovjed pripadnicima Bratunačke brigade da odu na vojnu ekonomiju Branjevo ili
10 Dom kulture u Pilici da pomognu pri izvršenju pogubljenja. Mi jako čvrst stav
11 imamo o tome i mislimo da su dokazi Tužiteljstva zapravo pali nakon svjedočenja
12 gospode Bartera i Obrenovića. Ovo je vrlo važna tema i ja moram paziti na
13 vrijeme. Mislim da će gospodin Petrušić jako puno vremena govoriti o ovome zato
14 što je to jedini direktni dokaz u čitavom suđenju koji pokazuje znanje generala
15 Krstića za taj plan za ubijanje. Dakle, jedini izravni dokaz u predmetu koji
16 pokazuje izravno znanje generala Krstića o planu. I to je bilo 15. jula 1995. u
17 razgovoru koji je imao sa pukovnikom Bearom kada je rekao da mu se Beara skine s
18 leđa. Ispričavam se što ovako govorim, ali on je rekao: "Jebi Ga. Vidjeću šta
19 mogu učiniti." Obrenovićevo svjedočenje i Butlerovo svjedočenje upravo su to
20 ustanovili.

21 Dokazni predmeti 1, 2 i 3 pokazuju u suštini da je zarobljavanja - ja
22 govorim dakle o tabulatorima 1, 2 i 3 - da je zarobljavanje i pogubljenje bila
23 operacija MUP-a i Glavnog štaba. Mirko Vasić je u jednom od pisama rekao: Ne
24
25
26
27
28
29
30

1 dobivamo nikakvu pomoć od VRS-a. Radimo sve sami. Mi uništavamo te ljude i
2 zarobljavamo ih sami. Nikakvu pomoć ne dobivamo." Pazite, ovo je bilo 13. jula
3 1995. i to u vrijeme kada je general Krstić, kako je Vijeće i ustanovilo, imao
4 jako puno posla u Žepi. On je bio tamo. On je bio imenovan komandantom operacije
5 za Žepu navečer 11. jula. Kao što je rekao gospodin Obrenović - i njegovo je
6 svjedočenje sada i prihvaćeno - on je zvao 15. jula generala Krstića da mu kaže
7 za kolonu Bošnjaka Muslimana. Obrenović je rekao i to u jednom od naših
8 podnesaka: "General Krstić izgleda da nije imao pojma što se tu zapravo
9 događalo. U svakom slučaju ovi dokazni predmeti 1, 2 i 3 to dokazuju i mi ćemo o
10 tome sljedećeg tjedna iznijeti argumentaciju.

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 (redigovano)

5 G. SEPENUK: [simultani prevod] Ali taj konkretni svjedok u ovim
6 okolnostima, časni suci, mislim da bi njegovoj izjavi trebalo pridati stvarno
7 minimalnu težinu. Naime, njegova izjava konkretno pokazuje da su pripadnici
8 vojne policije bili podređeno organima bezbjednost Glavnog štaba te da su puno
9 puta djelovali bez znanja ljudstva Drinskog korpusa, čak i vrha Drinskog korpus,
10 pa čak i generala Krstića.

11 Mi naime smatramo da kada govorimo o gospodinu Obrenović, da je u
12 najmanju ruku ustanovljeno da su pripadnici organa bezbjednosti imali
13 diskrecijsko pravo hoće li obavijestiti konkretno komandanta Drinskog korpusa o
14 onome što se događa. I da su imali... ustvari, postoji još jedna stvar o ovome
15 predmetu kao dokaz, a to su upute iz 1994... odnosno direktiva iz 1994. Ja ne
16 znam jeste li vi donijeli odluku o njezinoj usvojivosti. Ali sada ste isključili
17 generala Radinovića i njegovo svjedočenje, no bez generala Radinovića mislim da
18 te upute nisu puno smisla. Dakle bez tog svjedočenja i bez uputstava bojim se da
19 je zapravo naš stav nekako razvodnjen. No, dokazi pokazuju da su organi
20 bezbjednosti imali diskreciono pravo da li će Štab, odnosno komandu o nečemu
21 obavijestiti ili neće. Mi mislimo da su ovo vrlo ključni aspekti predmeta i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mislimo da general Krstić nikada o tome nije bio obaviješten. I o tome ćemo
2 govoriti sljedećeg tjedna.

3 Hvala Vam, časni Sude. Ja se još jednom ispričavam zbog toga što sam
4 napravio propust.

5 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala.

6 Sada ćemo pozvati gospodina Farrella. Dat ćemo mu riječ.

7 G. FARRELL: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih predstavio sada
8 gospodina Moylana koji se danas ovdje prvi puta pojavljuje i koji je tužitelj u
9 timu. I on će preuzeti riječ.

10 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Gospodin Moylan, ja Vas pozdravljam i
11 dajem Vam riječ.

12 G. MOYLAN: [simultani prevod] Zahvaljujem.

13 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Imate pet minuta do 17.00 sati.

14 G. MOYLAN: [simultani prevod] Zahvaljujem.

15 Gospodine predsjedavajući i časni Sude, htio bih započeti tako što ću
16 ukratko iznijeti ono o čemu ću govoriti. Dakle, podijelit ću svoju argumentaciju
17 u tri dijela. U prvom dijelu govoriti ću o cijelom nizu neriješenih pitanja i o
18 stavu Tužiteljstva u vezi s tim pitanjima. Dakle, to su pitanja koja će se
19 direktno odnositi na pouzdanost i kredibilitet određenih dokaza. Nakon toga
20 govorit ću o onome što je rekao gospodin Deronjić i nakon toga o dokazima u
21 pobijanju tužitelja, a nakon to ga o onome što je rekla Obrana.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, kao prvo htio bih reći nešto o onome što je još uvijek spor
2 između strana. Tužiteljstvo se u vezi sa svim što je iznijeto pod razdjelnikom
3 5, Tužiteljstvo smatra da dokazi svjedoka koji ni na koji način nisu bili
4 osporavani, ne smiju ni na koji način ući u raspravu i razmatranje mijenjanja
5 kazne i zbog toga, budući da ti svjedoci nikada nisu prošli kroz unakrsno
6 ispitivanje, mi smatramo da Vijeće tim svjedocima treba pridati što je moguće
7 manju vrijednost.

8 Osim toga Tužiteljstvo je odgovorilo na podnesak Obrane u svojem
9 podnesku iz novembra ove godine gdje smo također iznijeli ovaj isti stav.

10 Drugo područje kojim bih se htio baviti i koje je još uvijek sporno jesu
11 dokazi o kojima je Obrana govorila u vezi s onim što je rekao gospodin
12 Obrenović, a to je riječ prije svega o interpretaciji određenih presretnutih
13 poruka. Pogotovo tu govorim i presretnutim porukama iz paragrafa 401 presude. Tu
14 je riječ o razgovoru šefa obezbjeđenja Drinskog korpusa - oprostite, to je jedan
15 operativni oficir Drinskog korpusa i njegov razgovor sa zapovjedništvom.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Čini se da ovdje on generalu Krstiću iznosi izvještaj o određenim
2 djelatnostima.

3 Tužiteljstvo smatra da interpretacija koji je dao gospodin Obrenović te
4 presretnute poruke je razumna i to prihvaća Tužiteljstvo. I to bi moglo dovesti
5 do toga da Raspravno vijeće možda je moglo i drugačije interpretirati taj dio te
6 poruke, no mi smatramo da to ni na koji način u znatnoj mjeri nije utjecalo na
7 konačnu presudu. I mi ćemo to šire elaborirati idućeg tjedna.

8 Iduće pitanje o kojem želim ukratko govoriti jesu dokumenti pobijanja iz
9 Aneksa 7 gdje se postavlja pitanje autentičnosti potpisa u tom dokumentu. Čini
10 se da je to dnevni borbeni izvještaj Drinskog korpusa upućen Glavnom štabu i
11 gdje Drinski korpus iznosi određene aktivnosti, a govori se i o pretraživanju
12 terena, o pokušajima da se ulove odbjegli Muslimani i tako dalje. Tužiteljstvo
13 ovdje govori o svjedočenju gospodina Obrenovića koje je nedavno dostavljeno
14 upravo u vezi s pitanjem prihvatljivosti tog dokumenta. Dakle, tu je riječ o
15 ovom dnevnom borbenom izvještaju. Oznaka dokumenta A5006. Čini se da sve što je
16 gospodin Obrenović rekao ide u prilog prihvatljivosti tog dokumenta i da bi

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vijeće trebalo dati određenu težinu tom dokumentu.

2 Gospodin Obrenović je, kao prvo, rekao kada je vidio u sudnici taj
3 dokument da je tipično za dokumente te vrste da su različiti dijelovi Drinskog
4 korpusa sastavljali svoj izvještaj koji su onda išli u zapovjedništvo, a
5 zapovjedništvo je sastavljalo dnevni borbeni izvještaj koji je išao u Glavni
6 štab. Obrenović je rekao da borbeni izvještaj onako kako je formuliran da se
7 čini da točno odražava ono što se doista odigravalo, a on je doista bio u dobrom
8 položaju da to procijeni jer je bio na terenu.

9 On je dalje to komentirao temeljem svojih iskustava podređenog generalu
10 Krstiću. Rekao je da mu se čini da potpis na tom dokumentu izgleda kao potpis
11 generala Krstića.

12 Dokazni predmet idućeg dokaza o kojem želim govoriti, 463, riječ je tu o
13 jednoj zapovijedi gdje se govori o pretraživanju terena. Razlog zašto sada o
14 tome govorim jest - ne želim pritom ići u detalje - jest da kada budete
15 pregledavali dokaz Optužbe 463 u kontekstu Obrenovićevog svjedočenja i priloga

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tužiteljstva, vidjet ćete da tema koja se obrađuje u svakom od tih dokumenata
2 jest praktički identična. Odnosno, postojale su aktivnosti pretraživanja oko
3 Srebrenice gdje su snage bile angažirane iz dvije konkretne jedinice, a one se
4 spominju u oba ova dokumenta. Oba ta dokumenta izdata su 13. jula i oni će
5 dodatno pokazati pouzdanost tih dokumenata.

6 Mi bismo osim toga rekli da što se tiče svjedočenja gospodina Nikolića i
7 gospodina Obrenovića, dakle njihovo svjedočenje je osobito važno s obzirom na
8 položaje na kojima su se nalazili tijekom operacije. Gospodin Nikolić bio je
9 pripadnik Bratunačke brigade, bio je pomoćnik za obezbjeđenje i on je što se
10 tiče komandnog lanca, on je rekao da koliko zna komandni lanac nije doista
11 postojao nego da je on bio podređen izravno zapovjedniku Bratunačke brigade. On
12 je također rekao u vezi sa izvještajima da je mogla postojati korespondencija
13 pod pečatom između organa bezbjednosti Bratunačke brigade i Drinskog korpusa. No
14 prema njegovim saznanjima to je bilo vrlo rijetko i to se u predmetnom razdoblju
15 nikada nije dogodilo.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

petak, 21.11.2003.

Predmet br. IT-98-33-A

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Osim toga gospodin Nikolić je rekao vrlo važne stvari u vezi s
2 događajima od 12-og i to upravo u vezi sa sastancima u hotelu "Fontana" o čemu
3 smo danas govorili. Gospodin Nikolić je pružao obezbjeđenje izvan hotela u
4 vrijeme kada su gospodin Krstić, gospodin Mladić i tako dalje bili na sastanku
5 sa predstavnicima Muslimana i predstavnicima Nizozemskog bataljuna.

6 Gospodin Nikolić je ispred hotela u to vrijeme razgovarao sa dva viša
7 oficira u Drinskom korpusu koji su bili podređeni generalu Krstić i koji su
8 gospodinu Nikoliću rekli za plan o razdvajanju muškaraca u Potočarima i o
9 kasnijoj egzekuciji tih ljudi.

10 Gospodin Obrenović je dao vrlo slične informacije u vezi sa svojim
11 aktivnostima u Zvorničkoj brigadi nešto kasnije. Gospodin Obrenović je aktivni
12 zapovjednik u to vrijeme i bio je na izvrsnom mjestu da nešto kaže o
13 funkcioniranju organa bezbjednosti, vojne policije i tako dalje. Njegovo
14 svjedočenje se može ukratko sažeti kako slijedi: on je rekao na suđenju Nikoliću
15 da 13. jula njegov šef obezbjeđenja je k njemu došao, u vrijeme kada je on
16 služio kao aktivni zapovjednik Zvorničke brigade, i rekao je da je dobio zadatak
17 da transportira Muslimane u Zvornik i da ih pobije. Gospodin Obrenović je u tom
18 trenutku rekao: "Mi takvu operaciju ne možemo provesti bez da o tome

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obavijestimo Drinski korpus, odnosno generala Krstića." A odgovor šefa
2 obezbjeđenja je bio vrlo znakovit. On je rekao: "Ne treba ništa iznositi, nikome
3 ništa raportirati. Naređenje dolazi od Mladića i svi za to znaju." Nakon toga
4 Obrenović govori o tome na koji način je on sudjelovao u toj operaciji i kako se
5 pružala podrška cijeloj toj operaciji.

6 Dakle i to se odnosi na pitanje zapovjednog lanca o kojem govori Obrana.
7 I o tome govore dakle i naši dokazi iz razdjelnika broj 5, kao i iz razdjelnika
8 1 do 3. Dakle mi smatramo da treba dati veliku važnost upravo osobama koje su
9 bile na ključnim pozicijama za vrijeme cijele te operacije, dakle i gospodinu
10 Nikoliću i gospodinu Obrenoviću. Cijelo to vrijeme trajanja operacije u
11 Srebrenici, klasični zapovjedni lanac doista nije postojao.

12 Časni Sude, pokrenuto je i pitanje kontrole nad vojnom policijom. Ja
13 neću ništa reći o kvaliteti dokaza Obrane s tim u vezi, no želim reći ono što je
14 Optužba iznijela u pobijanju. I gospodin Nikolić i gospodin Obrenović govorili
15 su o kontroli nad vojnom policijom. I jedan i drugi su rekli da su imali
16 mogućnost kontrolirati vojnu policiju, raspoređivati je na način na koji su

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 smatrali da to treba učiniti. Dakle kada je šef obezbjeđenja htio provjeriti što
2 treba učiniti sa zarobljenicima i kada mu je trebala pomoć vojne policije, on
3 nije jednostavno uzeo vojnu policiju nego je to tražio od gospodina Obrenovića i
4 i gospodin Obrenović je onda pokrenuo korake koji su bili potrebni da se to i
5 provede. Dakle iz svjedočenja i gospodina Nikolića i gospodina Obrenovića oni su
6 bili na vrlo dobrom položaju da nešto o tome znaju. Potpuno je jasno ja je vojna
7 policija bila pod zapovjedništvom brigade.

8 Sljedeća stvar o kojoj govori Obrana jesu aktivnosti MUP-a, odnosno
9 Ministarstva unutrašnjih poslova. Te snage bile su raspoređene upravo na
10 ključnim mjestima gdje su zarobljene muslimanske snage. U to vrijeme Vasić je
11 bio na čelu općinske policije za Zvornik. On u svojem izvještaju kaže da
12 policija provodi svoje aktivnosti samostalno, no direktno pod zapovjedništvom
13 Mladića, dakle bez znanja Zvorničke brigade

14 Časni Sude, mi vas ovdje upozoravamo na cijeli niz zaključaka iz presude
15 i na niz dokaza izvedenih tijekom suđenja. Pritom mislimo upravo na paragrafe
16 283 do 289 iz presude gdje Vijeće zaključuje da iako nije postojala direktna
17

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zapovjedna linija, postojali su kontakti između Drinskog korpusa i MUP-a kao i
2 određena vrsta koordinacije.

3 Gospodin Obrenović je u svojem svjedočenju govorio o cijelom nizu
4 kontakata koje je imao. I kada su 12. jula počeli dovoditi prve zarobljenike
5 koji su pokušavali prijeći cestu na kojoj je bila raspoređena policija MUP-a,
6 Obrenović je govorio o cijelom nizu kontakata koje je imao upravo sa MUP-om. Ja
7 sada neću o tome govoriti detaljno jer za to nemam vremena, no ovdje upozoravam
8 na dokaze u pobijanju koje je Optužba dostavila 20. oktobra 2003.

9 Sada ću govoriti o svjedočenju gospodina Deronjića o kojem je govorila i
10 Obrana žalitelja. Žalitelj je u pravu kada kaže da svjedočenje gospodina
11 Deronjića ni na koji način ne implicira izravno generala Krstića. Potpuno je
12 jasno da je on imao vrlo malo kontakata za zapovjedništvom Drinskog korpusa.

13 No, Tužiteljstvo ima drugačiju teoriju. Tužiteljstvo je iznijelo u vezi
14 sa svjedočenjem gospodina Deronjića sljedeću tezu: ti dokazi se mogu koristiti
15 poput jedne leće kroz koju se nakon toga mogu promatrati događaji koji su se
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 događali poslije tijekom operacije. I to će biti od koristi Vijeću kada bude
2 promatralo kako su se razvijali događaji i da vidi smisao tih događaja. Pogotovo
3 Tužiteljstvo smatra da kada se to svjedočenje koristi na taj način, postaje
4 jasnije nego što je bilo prije da je postojala opća strategija u vezi s
5 događajima kako su se oni razvijali u srebreničkoj enklavi. A cilj te akcije je
6 bio da se počini genocid, to tako rano za to nije postojao potpuno jasan
7 operativni plan. Jer kao što je Deronjić sam rekao, nije bilo potpuno jasno kako
8 će se zajednica /prevod engleskog transkripta: "civili u zajednici"/ ponašati
9 kada dođe do napada.

10 No, iz činjenica je potpuno jasno da slijedi cijeli niz stvari. Vojne
11 operacije prema zaključcima Raspravnog vijeća bile su stvorene tako da stvore
12 humanitarnu krizu u enklavi. Osim toga, 10. i 11., a to se nastavilo i 12. jula,
13 dakle neposredno prije i odmah poslije zauzimanja Srebrenice došlo je do
14 nediskriminatornog granatiranja stanovništva u Srebrenici uključujući i
15 stanovništvo Srebrenice koje se kretalo od grada prema Potočarima.

16 Također postoje i indikacije o tome da nije postojalo dovoljno hrane
17 niti medicinskih potrepština. To je isto bi dio plana. Osim toga došlo je do
18 cijelog niza ubijanja i zlostavljanja koja su eskalirala tijekom operacije. Mi
19 naravno znamo kako je operacija kulminirala i prilično je ironično, prema našem

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mišljenju, da žalitelj kaže da dva izolirana dokaza, odnosno dokument generala
2 Tolimira i izjava generala Krstića koji je rekao da nikome ne smije pasti niti
3 dlaka s glave - te izjave se teško mogu shvatiti unutar konteksta cijelih
4 događaja.

5 Kako bismo bolje shvatili taj cijeli kontekst, još više pokazuje da je
6 cijela operacija bila potpuno konzistentna i stvari o kojima je govorio gospodin
7 Deronjić, odnosno sudjelovanje UNPROFOR-a i sudjelovanje međunarodnih medija -
8 kada znamo za te čimbenike, onda je jasno kakvu su funkciju imala ta dva
9 izolirana dokaza.

10 Kada započnemo sa pozicijom gospodina Karadžića, mi znamo da je njegova
11 uloga bila vrhovnog zapovjednika oružanih snaga, što se odnosi i na vojsku i na
12 MUP. Činjenica da se spominje princip zapadne Slavonije, zanimljivo je da se to
13 spominje upravo u kontekstu granatiranja miješanih kolona civila i vojske koje
14 su bježale iz zapadne Slavonije. Upravo su u Srebrenici 10. i 11. jula
15 nediskriminatorno granatirane kolone koje su se upravo sastojale prvenstveno od
16 civila, kolone civila koje su bježale prema Potočarima.

17 Što se tiče vojnog zauzimanja grada, general Krstić osobno je sudjelovao

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u planiranju "Krivaje 95". I zato je on i bio na isturenom komandnom mjestu, što
2 je spomenuo i gospodin Deronjić. I Vijeće je ustanovilo da je on osobno
3 sudjelovao u planiranju te operacije. Kada je Karadžić izdao naredbu da se
4 zauzme enklava Srebrenica, ta zapovijed je izdata izravno generalu Krstiću. I
5 sve se to dogodilo u roku od nekoliko dana, dva ili tri dana nakon razgovora
6 koji je gospodin Deronjić vodio sa predsjednikom Karadžićem. Dakle, ta uska
7 vremenska povezanost pojačat će stav da komentari koji su izgovarani u to
8 vrijeme, uključujući i granatiranje enklave i razvoja događaja koji su nakon
9 toga slijedili, pokazuju na cjelokupnost operacije.

10 Nakon toga moramo nešto reći i o okolnostima planiranja operacija u
11 Bratuncu. Govori se o transportu zarobljenika i provođenju masovnih operacija
12 ubijanja koje su formulirane između 11. i 12. jula. Kao što sam već rekao, u
13 trenutku kada je Karadžić iznio svoje komentare, možda nije postojao potpuno
14 jasan plan i Deronjić je to Karadžiću i rekao: "Ja ne mogu u ovom trenutku
15 spekulirati što će se dogoditi sa civilnim stanovništvom."

16 Govoreći o okolnostima u Bratuncu u vezi sa sastancima u hotelu
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Fontana", već sam spomenuo Nikolićevo svjedočenje u vezi sa 12-im. Dakle tu je
2 očigledno već postojao operativni plan za izdvajanje muškaraca i ubijanje tih
3 muškaraca. Isto tako postojao je i operativni plan za transport žena i djece.

4 Čuli ste da je gospodin Deronjić o tome govorio, a o tome se govori i u
5 prvostupanjskoj presudi. Noć prije toga, 11. jula, general Mladić je izdao
6 ultimatum Muslimanima u Potočarima da oni mogu nestati ili opstati. Visoki
7 oficiri, uključujući generala Živanovića i generala Krstića koji je bio na
8 sastanku i koji će prema tezi Optužbe vrlo brzo biti smijenjen, a tamo su bili i
9 vrlo visoki dužnosnici MUP-a.

10 Priroda operacije je obuhvaćala vrlo velika sredstva. Dakle u tome su
11 sudjelovali različiti dijelovi VRS-a, Glavni štab, Drinski korpus, a sudjelovao
12 je u MUP. Deronjić je također igrao određenu ulogu u planiranju.

13 Podređeni generalu Krstiću u Drinskom korpusu, a u to vrijeme su to bili
14 neki ljudi koje sam već spomenuo, dakle oficiri obezbjeđenja, Nikoliću su upravo
15 oni govorili o planu izdvajanja i ubijanja muškaraca.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Raspravno vijeće je moglo konstatirati temeljem dokaza da 13. jula
2 temeljem razvoja događaja, uključujući i masovnu egzekuciju do koje je došlo na
3 području odgovornosti MUP-a, dakle Vijeće je zaključilo da je general Krstić i
4 zapovjedništvo Drinskog korpusa do tog trenutka moralo vrlo dobro znati što se
5 događa na tom terenu. Isto tako i pukovnik Beara je bio povezan sa generalom
6 Krstićem. 15. je uhvaćena jedna poruka iz koje je to također vidljivo, a tu
7 presretnutu poruku je prvostupanjsko Vijeće prihvatilo. Dakle naša je teza da su
8 dokazi vrlo veliki i nije dovoljno samo uzeti izdvojeno svjedočenje gospodina
9 Deronjića da bi se pokazalo na povezanost generala Krstića sa svim tim
10 događajima. No to svjedočenje treba promatrati u cijelom kontekstu dokaza i mi
11 smatramo da je postojao operativni plan da se zauzme Srebrenica, da je nakon
12 toga stvoren plan o masovnoj egzekuciji.

13 /nedostaje simultani prevod/ I mi smatramo da su svi ti planovi bili u
14 funkciji jednog većeg strateškog plana koji je morao postojati u najmanju ruku u
15 trenutku kada je Deronjić imao svoj razgovor sa Karadžićem.

16 Osim toga, priroda kontakata u uredu SDS-a gdje se Deronjić sastao sa
17 Bearom 13-og, sam Deronjić o tome govori vrlo jasno. No, kontakti koje je on

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imao sa predsjednikom Karadžiće odigrali su se samo nekoliko sati prije no što
2 je Beara ušao u njegov ured. I tu se govorilo o velikom broju zarobljenika u
3 Bratuncu koji su stvarali sigurnosni problem. I Deronjić je o tome razgovarao sa
4 predsjednikom Karadžićem. I Karadžić je rekao: "Netko će doći. Netko će doći s
5 uputstvima i pobrinut će se o tim zarobljenicima." I za nekoliko sati doista
6 netko je i stigao. I zapravo nitko drugi nije stigao. I u tom trenutku kada su
7 Deronjić i Karadžić razgovarali o tome, tu se postavlja pitanje komentara
8 Karadžića koji je rekao: "Vojnici su luđaci." Deronjić je rekao na koji način je
9 on interpretirao taj komentar. I Tužiteljstvo smatra da je on razumno
10 interpretirao te riječi. Predsjednik Karadžić, koji je bio na položaju vrhovnog
11 zapovjednika, ništa nije učinio da spriječi taj proces onoga što se dogodilo sa
12 zarobljenicima tijekom nekoliko idućih dana. I zaključak koji je Deronjić
13 izvukao je logičan s obzirom na sve što je vidio kako se stvari odvijaju.

14 Naša je teza da je Karadžić bio taj koji je bio odgovoran za
15 pojavljivanje pukovnika Beare na licu mjesta.

16 Časni Sude, s ovime bih završio. Zahvaljujem.

17 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam.

18 A sada ću se ponovno obratiti Obrani da iskoristi preostalih 10 minuta
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koje ima na raspolaganju kako bi završio svoju usmenu argumentaciju.

2 G. SEPENUK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja ću biti kratak.

3 Mislim da neću niti 10 minuta govoriti.

4 Interesantno je da u ovoj fazi postupka nakon suđenja, nakon usvajanja
5 dodatnog dokaznog materijala, Tužiteljstvo i dalje se koristi terminom koji je
6 Vijeće stalno koristilo, a to je da je general Krstić "morao znati". Na stranici
7 31, 32, čini mi se, našega podneska, mi iznosimo komentare Vijeća o činjeničnim
8 nalazima da je, dakle, general Krstić mogao znati. Jedino je mogao znati. Mogao
9 je jedino pretpostaviti. I ono što želimo reći, što ćemo detaljnije iznijeti
10 sljedećega tjedna je naprosto sljedeće: temeljem rezoniranja iz presude Žalbenog
11 vijeća u predmetu *Delalić* gdje se čitava teza zapravo temelji na više razina
12 indicija, mi moramo reći da Vijeće mora doći do jedinog razumnog zaključka koji
13 se mora iznijeti iz dokaza, a to je zaključak koji je u skladu s nevinošću. I
14 ako je tomu tako, Vijeće mora usvojiti taj zaključak bez obzira koliko slikoviti
15 tužitelj se izražava kada govori u svom zadnjem dijelu o dolasku pukovnika
16 Beare.

17 Mi smo već u našim pisanim podnescima ponudili dokazni materijal koji
18 pokazuje da naređenje sa vrha nije došlo od predsjednika Karadžića nego od
19 generala Mladića. I to je svakako razuman zaključak u dokaznom materijalu. No

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tužiteljstvo kada gleda to, uz dužno poštovanje, kada gleda kroz zamagljenu
2 optiku, oni kažu da zapravo Deronjićevo svjedočenje daju takvu optiku da se
3 gleda i da se mjere budući događaji. Radi se zapravo o vrlo zamagljenome
4 pogledu. I ja mislim da se tome treba pridati jako mala težina ako bi se uopće
5 nešto trebalo pridati.

6 Ja općenito smatram da bi Vijeće trebalo usvojiti... zapravo mora
7 usvojiti rezoniranje iz predmeta *Delalić*, a o tome ćemo govoriti puno detaljnije
8 sljedećeg tjedna. I mi ćemo tražiti da vi dođete do zaključka da general Krstić
9 nije imao genocidnu namjeru te da nije imao namjeru da ubije, to jest da
10 istrijebi. Dakle pitanje prisilnog premještanja stanovništva je sasvim druga tema
11 i to nije u ovom okviru. Jer, naime, postoji odluka Vijeća u vezi s Deronjićem
12 kao i drugi dokazi koji se tiču Deronjića. Mi, dakle nećemo iznositi taj dio
13 slučaja. No, mi ćemo iznositi argumentaciju o tome da nije bilo nikakve namjere
14 o udruženom zločinačkom poduhvatu kao ni *a fortiori* nikakve namjere generala
15 Krstića da počinii genocid, niti, kao što tvrdi Tužiteljstvo da je general Krstić
16 imao namjeru formulirati jedan ubilački plan ili pomoći podržavati takav plan.

17 Jedini izravan dokaz o planu za ubijanje bio je razgovor od 15. jula
18 1995. s pukovnikom Bearom. A mi smatramo da dokazi pokazuju da on to nije
19 slijedio, da ljudi iz Bratunačke brigade nikada nisu došli da pomognu pri
20 pogubljenjima te da general Krstić nije imao nikakvu, bilo genocidnu, bilo kakvu
21 drugu namjeru da pobije Bošnjake Muslimane muškarce kao i da nije pomagao i

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 podržavao tu operaciju.

2 Hvala, časni Sude.

3 SUDIJA MERON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Sepenuk na ovoj
4 Vašoj replici. Mi smo s ovim vašim komentarima zaključili sa današnjim radom.

5 Ja bih se zahvalio zastupnicima obiju strana na izrečenim argumentima.
6 Kao što znate mi ćemo se ponovno naći u 09.30h ujutro u srijedu, 26. novembra
7 kako bismo raspravljali o meritumu žalbe. Počet ćemo sa podneskom po pravilu 115
8 koji smo odobrili. Mislim da će nam za to trebati samo dvije do tri minute, pa
9 ćemo onda saslušati vašu argumentaciju o meritumu.

10 Dakle, još jednom hvala vam. I sada ćemo završiti.

11 ... Sednica završena u 16.58h.

12 Nastavak zakazan za sredu,

13 26.11.2003. u 09.30h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30